

A BEVÁNDORLÓ

MEGJELEN KEDDEN ÉS PÉNTEKEN.

Szerkeszti: SINGER MIHÁLY.

EGYES SZÁM ÁRA 3 CENT.

V. Évfolyam. 67. szám.

NEW YORK, N. Y., PASSAIC, N. J., PITTSBURG, Pa., PÉNTEK, 1908. AUGUSZTUS 21-én.

V. Year. No. 67.

JOGREND.

A SPRINGFIELDI EMBERMÉSZÁRLÁSOKHOZ.

Ez év április 14-én „A valódi anarkhista” cím alatt irtam e helyütt egy hosszabb cikket. Az a cikk abból az alkalomból íródott, hogy akkor a bevándorlási hatóság, mivel a nyomor kényszerhatása alatt itt-ott egy idegen származású munkás vétett a jogrend ellen, összefogdosni akarta az idegeneket, hogy mint anarkhiztikus hajlamu, s így a „jogrendet” veszélyeztető egyéneket visszatoloncolja oda, ahonnan jöttek.

Akkor az elnöktől kezdve az utcsarkai rendőrig mindenki teletette a száját és kimondta a szentenciát azokra a szerencsétlen emberekre, akik kenyér után futkosták végig az Atlanti oceánán s akik, mivel az újkor e Kánaánjában a trusztok rablógarázdálkodása folytán azt a betevő falatot sem bírták megszerezni készségeken felajánlott munkájuk után, kissé háborogtak. Háborogtak a jogrend őreinek nézete szerint. Dolgozni akartak ugyanis. Ezért ment ki a — szerencsére — végre nem hajtott parancsolat, hogy összefogdosandók és Európába visszatoloncolandók. Mert hát a legfelsőbb és legalsóbb Mihászna Andrásék Amerikában is azt vallják: rüdünek muszáj lenni.

Rendnek igenis muszáj lenni. Az ország jóléte, a társadalom békéje megköveteli, hogy *senki* a törvényes rend, a társadalmi rend ellen ne vétsen.

Amerikában azonban, ahol kimondták elvileg, hogy a törvény előtt mindenki egyenlő, mégis tesznek egy kis különbséget rendhárító és rendhárító között. Ha egy idegenszármazású munkás a munkához való joga mellett tüntet, ez rendhárító, aki anarkhiztikus hajlamokat árul el s akitől ennélfogva meg kell szabadítani az amerikai társadalmat. Ha *bennszülött* csöcselék rátámad a négerekre és halomra öl öreget és ifjat, asszonyt és gyermeket, akkor ez a tömeges gyilkosság a *fellázult jogérzet* nevében esett meg.

Mikor Muszkaországban a műveltség legalacsonyabb fokán álló és félrevezetett, felízgatott csöcselék rátámadt a zsidókra, az Egyesült Államok kongresszusában szeméket forgatták a képmutatók és felháborodva tiltakoztak az zsidóellenes tervet, a jogrend nevében a zsidóüldözések ellen. Amerika népe büszkén vallja magát kulturánsnak s mégis ki tiltakozott a springfieldi mérszárlások ellen? Avagy találtak kibékítő különbséget Kischenew és Springfield között?

Mi nem találtunk. Én nem bírok találni. Sőt elítélendőbbnek találom az amerikai népet, mivel kuturnépek mondja magát s mivel megkövetelik a bevándorlótól, hogy az amerikai kultúra magasabb színvonalára emelkedjék.

Homesteaden a minap szántiz magyar embert fogtak el, mivel mulatni merészkedtek. Hány amerikai fogtak el azok közül, akik a springfieldi embermészárlásokban vettek részt?

Azok a következetesen és tervszerűen rendezett gyilkosságok, a délvidéken szinte törvényileg szentesített lineselések furesa világításban tüntetik fel az amerikai kultúrétet. És most nem védekezhetnek azzal, hogy idegenszármazású munkás mérgézik meg a jogrendet. A délvidéket telivér amerikaiak lakják és Springfield egyike azon városoknak, mely eddig sikerrel állott ellent a bevándorlás mételénynek.

Ezt kellene megértetni azokkal, akik büszke fölényvel szoktak letekinteni reánk, bevándoroltakra.

Singer Mihály.

FENYEGETŐ SZTRÁJK.

Alig kezdtek munkába, máris sztrájkra készülnek.

Pittsburghból lesújtó hír érkezik. Aról van szó, hogy az ottani bányakerületben tízezer bányamunkás sztrájkra készül. A bányamunkások szövetségének főtisztikara ugyanis bizonyos követelésekkel lépett a bányatulajdonosok elé, amiket ezek nem hajlandók teljesíteni. A tisztikar ennélfogva a végrehajtó bizottságot ülésre hívta egybe, hogy a sztrájk-rendelet felett tanácskozzanak.

Az elrendelendő sztrájk káros hatással volna a bányamunkásokra is, az ottani üzletemberekre is s így valószínű, hogy a végrehajtó bizottság kettőt is fog aludni, mielőtt a végzetes lépésre elhatározná magát.

ZAVARGÁSOK ZÁGRÁBBAN.

Horvátok és szerbek hajbakapnak.

Lapunk zártakor érkezett be a kábelhír, hogy az általunk is már többszörösen említett szerb összeesküvés folyamánaként Zágórában hajba kaptak a horvátok és a szerbek. A hajbakapás kétségtelenül véres utcai harcok fejlődött volna, ha a rendőrség meg nem kardlapozta volna a háborogókat. Az összeesküvésnek fejei állandó rendőri felügyelet alatt vannak, hogy a legesekélyebb gyanus mozdulatra letartóztassák őket.

MEGSZÖKTETETT KIRÁLY.

Banditáknak nagy váltságdíjra fájt a foguk.

A Svájcban kábelezték, hogy egy Blanc Henry nevű svájci egy Weyler nevű amerikaival merész tervet eszelt ki.

A München melletti Fürstenried kastélyban levő elmebeteg bajor királyt, Ottót, akarták megszöktetni, hogy azután nagy váltságdíjat zsaroljanak ki.

A király egyik ápolója tagja volt az összeesküvésnek, de az utolsó pillanatban inába szállott a bátorsága s elárulta a tervet.

A két kalandor erre megszökött.

BRYAN SZÁMÁRA

Minnesota állam küldte a „szerencse-állatot.”

Nebraska állambeli Lincolnból, Bryan Jennings Vilmos demokrata el-

nökjelölt főhadiszállásából jelentik, hogy megérkezett a — számár, amelyről Bryan azt hiszi, hogy szerencsét fog neki hozni a választások alkalmával.

Rosszul állhatnak Bryan ur kilátásai, ha egy — számárba veti a bizalmát. A számárát különben Minnesota állam földmivelési egyesülete taníttatta ki a demokrata eszmékre. A híres állatot Bryan és családja, valamint az egybegyűlt vendégek nagyszívesen fogadták. Azt mondják, hogy ez a számár az Egyesült Államoknak legjobban nevelt számára. Képességeinek különben máris jelét adta. Ledobta az újságit, aki ráült. Vajjon mily jelnek veszi ezt Bryan?

MUNKA VÉRTANUL.

Angliában egy bánya eltemeti munkásait.

A Maypole-bánya Angliában felrobbant és hetven munkás esett a robbanásnak áldozatul. Azt hiszik, hogy a hetven munkás közül egy sem maradt életben.

Tegnap megmentettek ugyan négy munkást, de azután kiderült, hogy ez a négy munkás nem a bányában, hanem ennek szomszédságában dolgozott.

Mikor a bejárót megtisztították a gyilkos gázoktól, a mentők azonnal tizennyolc rémitőn eltorzított és megcsontított hullára akadtak.

A MAGYAR NYELV.

Konzulok ezentúl kötelesek magyarul beszélni.

Hazuról írják, hogy a magyar delegáció költségvetési bizottságában a telen megígérte Aehrenthal báró közös külügyminiszter, hogy rendeletet fog kibocsátani aziránt, hogy a követlések és konzulások a magyarországi hatóságokkal és ügyfelekkel a jövőben kizárólag magyarul levelezzenek.

A külügyminiszter a közelmúlt napokban ki is boesátott egy körlevelet, amelyben utasítja a külföldi képviselőket, hogy Horvát-Szlavonország kiutalásával a magyar állam területéről jövő hivatalos és nem hivatalos megkeresésekre magyarul válaszoljanak. Az oly konzulásokra azonban, ahol csak tiszteletbeli tisztviselők vannak, ez a rendelet nem vonatkozik. Konzulátusainknál és követéségeinknél a jövőben a magyar felekkel szintén magyarul fogják felvenni a szükséges jegyzőkönyveket és a közjegyzői iratokat a konzulások szintén magyar nyelven fogják kiállítani a magyar felek részére.

TRENTONI IRODÁNK.

Tóth Béla urat biztuk meg a fiókiroda vezetésével.

Tudomására adjuk a *Bevándorló* trentoni olvasóinak, hogy ott fiókirodát nyitottunk, amelynek vezetésével TÓTH BÉLA urat biztuk meg. A fiókiroda egyelőre 449 S. Broad street alatt van, ahol mindazok, akik a *Bevándorló* dolgában felvilágosítást óhajtanak, azt Tóth Béla urtól készségeesen megkapják.

Tóth Béla ur fel van jogosítva előfizetési és hirdetési díjak beszedésére s egyuttal ő fogja vezetni a „Trentoni magyarok” című rovatot, melyet a trentoni magyarság érdekében lapunkban megnyitunk. Kérjük a trentoni magyarokat, hogy Tóth urat fáradságos munkájában támogathatn szíveskedjenek.

INTERVJU.*

A „BEVÁNDORLÓ” KÉPVISELŐJE ORTINSZKY PÜSPÖKNÉL.

Semsey Árpád ur, lapunknak nyugat-pennsylvaniai képviselője, a következőket írja:

Mikor mult vasárnap este hazatértem, kis leányom szalad elém:

Apa, voltunk az orosz templomban s ezentul mindig oda megyünk.

Miért, kis lányom?

Mert ott egy bácsi prédikált, aki igen szép volt. Szép, nagy, csillogó kalap volt a fején és ruhájának az uszálya olyan hosszú volt, hogy két fiu vitte.

S mit prédikált, kis lányom?

Nem érttem mindent, csak annyit, hogy szeressük egymást.

Másnap megtudtam, hogy Ortinszky püspök volt a prédikátor. Fel fogom keresni, határozom el magamban. Magamra vettem a fekete kabátot, kezemet a nagy meleg daczára keztyükbe kényszerítettem és utnak indultam.

A püspök ur a mekesrocksi görög kath. galicziánus papnál szállt meg, kit, bár magam is McKeesRockson lakom, nem ismertem. Kétes érzelmekkel nyomtam meg a csegetyű gombját, s eltűndtem, vajjon ő méltósága fog-e fogadni, vagy sem.

Egy pap nyitott ajtót és a „front”-szobába utasított.

Ott egy másik pap ült. Nem tudtam, hogy ő méltósága, vagy más. Mélyen meghajtottam magam. Végre azonban kislült, hogy mind a kettő magyar pap, mindketten a püspök és a házigazda jövetelét várták. Mikor megtudták, hogy a „Bevándorló” képviselője vagyok, leolvastam az arezukuról, hogy jelenlétem éppenséggel sem kellemetes rájuk nézve.

Azt hittem, hogy a háznak régi barátja, mondta az egyik.

Hogyan vonhatja felelősségre a püspököt, mondja a másik, hiszen maga nem felelt hatóság?

Felelősségre vonni?, felelém. Erről szó sem lehet. Én képviselője vagyok annak a lapnak, mely sokat foglalkozott a püspök dolgaival, s alkalmat akarok nyújtani a püspök urnak arra, hogy a felőle terjesztett híreket megegyeztessen.

Egy óra mulva megjött a püspök. Előkezény módoru, kellemes külsejű, harmincz év körüli férfi.

Háromuk közül engem fogadott el-sőnek. Magyarul nem tud s így a tárgyalás német nyelven folyt.

A „Bevándorló”, a „Bevándorló”, — ismétlé a püspök, — mit csináltam én a „Bevándorló”-nak?

A „Bevándorló”-nak nem csinált méltóságod semmit. A „Bevándorló” a közügyet hozálja hitelt érdemlő forrásból beküldött panaszos cikkeket. Itt van egy másik cikk, mondám s felmutattam a „Bevándorló” azon számát, amelyben *Perényi* perth amboyi plébános a püspök védelmére kelt, ez a cikk bizonyítja legjobban, hogy a „Bevándorló” nincsen elfogulva.

— Kár, — jegyzé meg a püspök, — hogy a lapok előbb meg nem győződnek a beküldött cikkek valódiságáról. Én magamról csak azt mondhatom, hogy sem magyarellenes, sem más nemzetellenes politikát nem folytatok, célo az, hogy híveimet nemzetiségre való tekintet nélkül egyesítem s a valósi szeretet jegyében vezessem. Ter-

* Amikor ezt az intervjut leközöljük, szükségesnek tartjuk annak határozott kijelentését, hogy Semsey ur a saját jószántából kereste fel Ortinszky püspök urat, hogy a látogatásra tőlünk külön megbízatást nem nyert. A szerk.

mészetes, hogy mindenütt rendet kell teremtenem. Én nem türhetem, hogy önérdékből igazgatásokkal félrevezessék a híveimet. Nem türhetem, hogy pánszláv tanok és az orosz-lengyel propaganda hirdetésével széjjel huzzák és zaklassák a híveimet. *Ez okból őt, a munkácsi kerületből származó pap el-len élesebb eszközöket alkalmaztam, az-az haza akartam őket küldeni.* Bizonyítékaim vannak arra nézve, hogy azok a papok a pánszlávizmust hirdették. Sőt megtudtam később azt is, hogy az őt közül három — püspök akart lenni. Én nem futkostam az állásom után. Ideküldtek és én jöttem. Feladatom nehéz s ha találnék *választásokat* ellen soha sincsen kifogásom, ha csak a már említett, egyenlőséget szülő okok létezéséről meg nem bizonyosodom. Be tudom bizonyítani, hogy több oly helyen van magyarországi pap, ahol a hívek nagyobb száma galicziak. Pártatlanságomat különben az is bizonyítja, hogy őt galicziak, ex-skizmatikus papot ebbeli elvük miatt elmozdítottam.

— Mi igaz abból, méltóságos uram, hogy negyven magyarországi pap helyébe negyven galicziát helyez?

— Ebből egyetlen szó sem igaz. Híveim maguk választják meg papjaikat s nekem a megtörtént választások ellen soha sincsen kifogásom, ha csak a már említett, egyenlőséget szülő okok létezéséről meg nem bizonyosodom. Be tudom bizonyítani, hogy több oly helyen van magyarországi pap, ahol a hívek nagyobb száma galicziak. Pártatlanságomat különben az is bizonyítja, hogy őt galicziak, ex-skizmatikus papot ebbeli elvük miatt elmozdítottam.

— Mit szól méltóságod a „Rusky Amerikansky Vestnik” című lapban méltóságod felől terjesztett hírekhez?

— Azokat egyes papok írják, akik az orosz-lengyel propaganda hívei s így ellenségeim. E propagandát pártolja az említett lap. Meg kell azonban jegyez-nem, hogy a *Sojediny*, melynek szöcsöve az a lap, mint betegségyelőz egyesület, kitérő. — Mikor idejöttem, rámfogták, hogy magyar vagyok, azután ex-skizmatikus, ukrinista és a jó Isten tudja, mi lettem. Én azonban haladok az utamon, az igazság és szeretet utján. Az audienciánam ezzel vége szakadt. Meghajtottam magam és mentem.

A JÓTÉKONY „ÖRDÖG”.

Előadás a magyar kórház javára.

Harrison Grey Fiske, aki a Belasco-színházban a magyar irónak *Konto Sándor* által magyar szellemben angolba átdolgozott „Az Ördög” című vígjátékával arat óriási sikereket, s sikerből a new yorki magyarságnak is akar valamit juttatni.

Egy lapunk szerkesztőjével folytatott beszélgetés alapján az érdekelt felek elhatározták, hogy a színházban „magyar estét” rendeznek a New Yorkban építendő magyar kórház alapjának javára.

Minthogy a new yorki főkonzulátus közbenjárásával a magyar kormány a segélygyeletnek kórházi czélokra kilátásba helyezett egy nagyobb összeget, Harrison Grey Fiske is a segélygyeletnek fogja átutalni a kórház-alapra szánt összeget. Lapunk szerkesztője ez elhatározásról értesítette *Cukor Mór* urat, a segélygyelet elnökét, aki az igazgatósági ülés elé fogja terjeszteni az angol színigazgatónak e nemes és nagyvonalú elhatározását.

THE DOLLAR SAVINGS & TRUST COMPANY

MAGYAR OSZTÁLYA

YOUNGSTOWN, O.

VAGYON: \$1,500,000. PÉNZT KÜLD az ó-hazába és a világ minden részébe, gyorsan, olcsón és pontosan. PÉNZBETÉTEK után 4 százalék kamatot fizet. ÜZLETVEZETŐ: Burger B. Lajos

MAGYAROK AMERIKÁBAN.

KÉT „ÖRDÖG“ EGYSZERRE.

Molnár Ferenc diadala New Yorkban.

Kedden este gőzedelmi ünnepet ült New Yorkban a magyar irodalom. Amiótté évtizedeken át mi magyar újságírók hiába küzdöttünk, azt kivitt egy rövid estén az — „Ördög“: beszél nek Magyarországról, magyar irodalomról, sőt elismerleg nyilatkoznak róla. „Az Ördög“ segített ki bennünket a bajból, hallgatta meg panaszainkat, csillapította fájdalmainkat. „Az Ördög“-nek azonban segítségére sietett egy semmi esetre sem ördögi kinézetű uriember, aki magyar szívvvel és — amerikai pénzzel utat tört Amerikában a magyar irodalomnak. *Konta Sándor* hazánkfiát az érdem, hogy ma a hatalmas ország minden lapjában a magyar irodalomról zengedeznek s hogy New York városának ezer meg ezer emberével megismertette a budapesti életét.

Kedden este a Belasco-színházban színpadon *Molnár Ferenc* „Az Ördög“ című háromfelvonásos vígjátéka a közönség, mely az utolsó helyig megtöltötte az épületet, szinte tombolt örömben s a második felvonás után legalább is egy tucatször kellett a derék színészeknek megjelenni, sőt az „Ördög“-nek, *George Arliss* urnak, egy kis beszédet is kellett rögtönöznie.

Nekünk magyaroknak még nagyobb volt az örömmünk. *Magyar* nevek hangzottak el a színpadon, a színtér *Budapest* volt, sőt a nagy bíli jelenetben magyar nótákat huztak az ügyesen elhelyezett — cigányok. A kiállítás példás volt és a siker teljes.

Az előadást elősrangunk mondhatjuk. *George Arliss*, az Ördög személyesítője, tetőtől-talpig művész, aki mint ha a budapesti nagy művészt, *Hegedűst* tanulmányozta volna. Könnyedén, eleganciával, finom szellemességgel folytatta ördögi munkáját. Szalonemberek bizonyult minden mozdulatában, hangjának minden lejtésében, s az ember önkénytelenül azt kérdezte magát: hol találkoztam már ezzel az emberrel? A közönség bárányosan megjutalmazta *Arliss* művészi alkotását, gyakran a nyílt színen zогott fel a taps, ami egyuttal szétoszlatta az abbe lí félelmet is, hogy az amerikai közönség meg nem érti, s ha megérti, nem bírja méltányolni *Molnár Ferenc*nek épp oly szellemes, mint merész czélzásait.

Méltó partnernek bizonyult *Grace Elliston*, aki *Jolan* szerepében temperamentummal és mindamellét előkelő tartózkodással adta a budapesti urinót,

a bankár feleségét, aki még mindig forró szeretettel csüng leányalmának ábrándján: *Tátray Sándor* festőművész. Ez utóbbi alak csak félig sikerült. Temperamentumos színész *Revelle* ur, de egyes jelenetekben arca inkább a kéjszórás szeretetét árulja el, mint az ambiciózus művészt, aki hat éven át fékezni bírta szívének szenvedélyét.

Vilma és Fanny kedves alakítások voltak, amelyekkel maga a szerző is megelégedett volna.

A fordítás nagy dicséretére válik *Konta Sándor* hazánkfiának, aki *Larued* amerikai íróval együtt nagy munkát végzett, amikor *Molnár Ferenc* merész dialógusait lehetőleg hiven adta vissza.

Amint már a bevezető sorokban jeleztük, a siker teljes volt s „Az Ördög“ több éven át magához fogja vonzani az amerikai közönséget.

Az előadást egy kis háborúság előzte meg. Olvasóink tudják ugyanis, hogy *Savage* megvásárolta *Molnár Ferenc* „Ördög“-ének német fordítását s ezt ültette át angolba és kétes sikerrel a *Connecticut* állambeli *Hartfordban* hetekkel ezelőtt már színré is hozta.

Most, hogy az eredetinek, a magyarnak angol fordítását mutatta be *Konta Sándor*, *Savage* hamarosan összecsiszította színészcsoportját s ugyancsak kedden este ő is előadta a *Garden-színházban* „Az Ördög“-öt. Ez persze német Ördög volt, aki sem *Budapest* nem játszott, sem magyar szereplőkkel nem érintkezett. Nem volt abban semminemű magyar szellem s mi csak azon esodálkozunk, hogy *Molnár Ferenc* már régebben nem tiltakozott darabjának ilyen módon való elnémításával szemben.

Ha *Konta Sándor* példás áldozatkész-készséggel *Molnár Ferenc* darabjában diadalra nem juttatta volna a magyar irodalmat, „Az Ördög“-re, mint sok más magyar termékre, rástítotték volna: *made in Germany*. Így azonban most már az amerikaiak százezrei tudják, hogy „Az Ördög“ MAGYAR irodalmi termék és *Konta Sándornak* eredményes kezdeményezése folytán most már megnyitják majd az amerikai színpadokat egyéb magyar színdarabok számára is és ezzel valahára tudomást szerez Amerika arról, hogy Magyarországon él és él s nem egyedül szorgalmas és becsületes bányamunkásokkal tudja ellátni a dollárok országát.

S. M.
ORVOSBÓL ÜGYVÉD. Lapunk előző számában megírtuk, hogy *Dr. Kozma Arthur* előnyösen ismert new yorki

magyar orvos az ügyvédi pályára lép. E cikkünkere vonatkozólag *Kozma* dr. a következő levelet intézte lapunknak szerkesztőjéhez:

„Jóakaratu kis cikked arról, hogy én az ügyvédi, illetve jogi tanfolyamot akarom végezni, ákaratod ellenére nagy káromra van. Én tudniillik nem leszek orvosból ügyvéd, mert orvosnak életem végéig megmaradok még akkor is, ha Istennek kegyelme milliókat zujtana a nyakamba, vagy ha az ügyvédi pálya százezekkel kecsegtetne. Hogy az ügyvédi oklevelet elnyerjem, arra tisztán az ösztökél, hogy a törvényeskedni mint „medico legal advisor“ orvostörvényszéki szakértő szerepelhessek és az itteni gyakorlat szerint az ilyen szakértők oly orvosok lehetnek csak, akik jogot is végeztek. Nagyon leköteleznél, ha ily irányu néhány szavu rektifikációt tennél közzé, mert már sokan azzal jöttek hozzám is és sokan terjesztik a hirt, hogy az orvosi gyakorlatot feladtam. Már pedig, ha már nem lesz orvosi praxisom és még nem lesz ügyvédi oklevalem, más nem marad hátra, mint hogy újságíró legyek — és ezt, azt hiszem, magad sem akard. Üdvözöl hived *Dr. Kozma*.“

DOKTOR LÁSZLÓ ESETE. Megírtam annak idején, hogy egy clevelandi lapban *Erdész* Juliska, Győröböl ideszámazott fiatal leány, hirdést tett közzé, hogy a legtöbbet ígéro magyar legénynek felesége lesz. A pénz tartalmazó levelek jöttek is szép számban s mivel *Erdész* Juliska a férjhezmenettel késett, a magukat becsapottnak hitt legények bünteljelentéssel éltek. A postahivatal a postának törvényellenes czélokra való felhasználása címzen az ugyancsak Győröböl idevetődött *Doktor László*tt abban a pillanatban fogatta el, amikor a garfieldi postán átvette a pénz tartalmazó leveleket. *Doktor László*t, amint jelentették, New Yorkba hozták s most a *Tombs* nevű börtönben van. A minap *Erdész* Juliska felkereste *Hunfalvy* Hugó ismert magyar ügyvédet s kijelentette előtte, hogy *Doktor László* az egész ügyben ártatlan, mert ő csak szíveségből ment a postára a leveleket átvenni. Ebben az értelemben fogta át *Hunfalvy* Hugó az elcsúszott magyar embert a megejtendő vétárérváláson védeni.

ANGOL FOLYÓIRAT A MAGYARSÁG ÉRDEKÉBEN. Az *Amerikai Magyar Szövetség* által kiadandó angol nyelvű folyóirat mindinkább közeledik megvalósulás felé. Legújabbban beérkezett *Watchorn* Róbert-től, az *Ellis* Island-i bevándorlási hivatal főnökétől egy le-velőformában megirt értekezlet, melyben a főbiztos a magyar bevándorlási nyilatkozik *Watchorn* leveleinek az angol folyóiratban előkelő hely jut és fejtegetésel minden esetre hozzájárulnak majd ahhoz, hogy a bevándorlóit magyarnak a jelenben nagyon is alacsony fokon álló tekintélyét az amerikaiak előtt emelje.

DRÓTNÉLKÜLI ÖSSZEKÖTTETÉS PHILADELPHIA ÉS NEW YORK KÖZÖTT. A drótnélküli telefon egyre nagyobb tért hódít. Ujabban New York és Philadelphia városok között létesítik a drótnélküli távbeszélést, ami azt jelenti, hogy a drótnélküli telefon egy újabb győzelemről számolhat be. A drótnélküli telefon rohamos haladása arra jogosít bennünket, hogy különös nyomatékkal felhívjuk olvasóink

van. El kell rejtenem a barábert. Ez a legokosabb, amit most tehetek. A kavicsoló-kocsik felé vettem hát utamat és kértém a barábert, hogy kövessen. Ott a kocsik közli elrejtethem. Valami munkát bizok rá, — a vállalkozóra pedig úgyetek, hogy arrafelé ne járjon. Majd elterelem a figyelmét a kavicsoló-kocsikra.

A baráber hadonászva lépdelt oldalalon. Egyre a teóriáját fejtegette: — Szeretné tudni, hogyan kell megsemmisülni, vagyis hogyan lehet abszolút mozdulatlanul élni? Roppant egyszerűen: gyorsaság által. Két ellentétes irányu gyorsaság, vagy rezgés, ha energiájuk egyenlő: megsemmisíti egymást; megéski egymást, mint a két mesebeli kígyó. Ez a megsemmisülés észlelhető a hanghullámok törvényei során is, ha a hanghegy a hangvölgygel találkozik. Nem igaz? Ugyanígy a fényhullámoknál... És miért ne az anyaghullámoknál is? Hiszen az anyag is csak rezgés; gondoljon a magasból zuhanó vizszög példájára... Tehát nyargalni. Fokozódó sebességgel előre törtetni, akár gravitációs esés, akár gravitációs gördülés által; a sebesség végtére is el kell, hogy érje azt a fokot, amelyen az éterrezgés áll... Abban a pillanatban, amikor eléri: — beáll a megsemmisülés, az örök, az egy és osztatlan semmibe való belerobbanás!

A kocsikhoz értünk, melyektől vagy tíz méternyi távolságban állott a befütt lokomotív. A gépezés meg a fűtő, a pálya mellett, egy bokor árnyékában szalonnáztak.

A mozdony — vasutépítési kis kávédaráló — türelmetlenül dorombolt és szinte vágni látszott a futásra. Ahogyan ott tételődém, mit is tegyek, — egyszer csak nem látom a barábert. Megijedtem.

Szétnézek, hát fentáll a gépen. — Mit csinál? Jéjjön le onné. — Nem!

LEGOLCSÓBB UTAZÁS EUROPÁBAI
KETTŐCSÁVARU GYORS GŐZHÁJOKON
KÉNYELMES ELHELYEZÉS, KITÜNŐ ELLÁTÁS.
FELVILÁGOSITÁST AD DIJMENTESEN:
LÁNG JÓZSEF IGAZGATÓ
1496 Second Ave., - - NEW YORK
MAGYAR BANKHÁZ, LEGGYORSABB PÉNZKÜLDÉS.

figyelmét arra a részvénýtársaságra, mely ó nagy találmány kiaknázására alakult. AKI PÉNZT BIZTOSAN ÉS NAGY JÖVEDELEMRÉ VALÓ KÜLTÉS MELLETT AKARJA BEFEKTETNI, SIENSEN RÉSZVÉNYEKET VÁSÁROLNI. Félelv előtt egy részvény ára tíz dollár volt, később tízenöt dollár lett, ma 17 dollár 50 cent egy részvény ára. Aki tehát fél év előtt vett részvényt, most már szép összeget keresett. Aki most vesz, biztos lehet abban, hogy nemcsak részvényének ára meg nőgyobbodik. A társaság már négyezer fizetett részvényesnek osztalékokat, tehát minden részvényes befektetett tőkéje után már négyezer huzott kamatokat. Aki részvényeket vásárolni akar, töltse ki a lapunk negyedik oldalán levő szelvényt, vágja ki és a pénzzel együtt küldje be a társaságnak erre a címre: THE ELLSWORTH COMPANY, 43 Exchange Place, New York.

GARFIELDIEK KIRÁNDULASA. A Garfield Első Magyar Műkedvelő és Társalgó Kör augusztus hó 16-án tartotta meg első kirándulását. A kör tagjai egytől-egyig nagy lelkesedéssel jelentek meg a *Blanderville*-i erdőben, ahol csakhamar megkezdődött a szalonnasütés, meg is mutatták, hogy magyar emberek. Reggeli után a férfiak hozzáfoglak a kőelhúzásához és lapdázáshoz, amely csak a délutáni órákban végződött, szép eredménnyel. A nők is megmutatták tehetségüket a cseréptörésnél, mely általában tetszést keltett. Ezek után következett a pórkölt, mely *Sediák József* és *Orlandó Emilné* urnaké dicsérete. *Most Laczónyi Sámuel*, a kör elnöke emelkedett szóra s a jelenlévőket szép szavakkal üdvözölte s egyben felkérte a nőket és férfiakat, hogy minél számszerűbben tömörüljenek a kibontott zászló alá. *Kugler Pál*, a kör győztese és títkára lelkes szavakkal köszönte meg a fúradóknak szívesességét és abbéli reményének adott kifejezést, hogy a kör egyre haladni fog. Ugy *Laczónyi Sámuel* megint *Kugler Pál* szavai általános éljenzéssel fagaták a tagok s megígérték, hogy törekdni fognak minél több megvalósítani a jelzett célokból. Most elzengett a jelenlévők ajkán a „Himnusz“, melyet *Radóczy Kálmán*, a kör pénztárnoka hegedűszóval kísért. *Tóth László* bizottsági tag is ígyekezett eleget tenni kötelességének s fognagfájával kellemesen szórakoztatta a szép számu közönséget. A jelenlévők csak az esti órákban indultak hazafelé.

KISS EMIL A MAGYAROKHOZ. Igen tisztelt Honfitársaim! Hála legyen az Urnak, a viszonyok állandón javulnak, honfitársaink a legtöbb helyen már megint serényen dolgoznak s nem tart soká, elmúlnak a szomorú napok,

elfelejtjük, eltemetjük őket, — adja az Ursten — örökre. Visszatérvén pedig a jobb idők, elmúlva a nyomasztó gond, szeretettel emlékezünk meg ottthon levő kedveseinkről és hogy a boldogság teljes legyen, ki-ki azzal a gondlattal foglakozik, hogy szeretettel hitvesét, drága gyermekeit, rokonait, avagy jóbarátait ide, az ígért földjére, kihozassa. Erre néve engedjék meg most igen tisztelt honfitársaim, hogy önöknek néhány hasznos, de főképpen becsületes és önzetlen tanácsot adjak. A hajójegyeknek, ezt mindnyájan tudjuk, egy az ára az egész világon; a törvények szerint nem adhatja azt senki sem olcsóbban, sem drágábban egyetlen egy centtel sem. Ha tehát az óházból valakit ki akarunk hozatni, bárhol vesszük a jegyet, az ár tekintetében különbség nem lehet. Hapom igenis, tisztelt honfitársaim, nagy különbség van a kiszolgálásban és azért óvatossággal és elővigyázattal válasszuk ki a helyet, ahol a jegyet szeretünk részére megveszünk, nehogy azok, utazásuk közben, holmi nehézségek és kellemetlenüségnek legyenek kitéve. Első sorban tehát vegyük meg a jegyet magyar helyen, mert az idegen ajku ágent, ki sem nevéünk, sem lakhelyünkét még kijelteni sem tudja, többnyire a jegyet sem tudja hibátlanul kiállítani és azonfelül nincsen az óházból semmiféle összeköttetése, úgy hogy ránéve az egész dolog a jegy kiállításával és a pénz beszedésével be van fejezve. De nincs ám befeljezve, tisztelt honfitársaim, az utasok részére, mert ezek minden szakértelmés és szorgalmas utibaigazítás nélkül, esetleg hibás utijeggyel a kézben mennek a hosszú, nehéz utra és minden támasz híányában kell átseveredniük az ismeretlen vidékekben, idegen ajku emberek között való kintelés utazás kálváriadát. A magyar bankárok között pedig válasszunk ki azt, kinek tisztessége és becsületessége az egész amerikai magyarság által régóta el van ismerve, kirol közudomásu, hogy nemcsak ígér, hanem azt, amit ígér, hűségesen meg is tartja s aki honfitársai és azok hozzájáróinak jóváért melegen a szíven hordja és becsülettel kötelességének tartja, hogy az utasok az utazás első perczétől kezdve pártfogásba vegye, az egész utat át kalauzolja és kinek gondja van rá, hogy az utczélt az Ursten segítségével könnyen és szerencsésen elérjék.

Minden esetre vegyük meg a jegyet new yorki bankárnál. Az utazás leginkább, legvalóságosabb pillanata a New Yorkba, ebbe a rengeteg nagy városba való megérkezés. Aki évek óta itt él, még az sem ismeri ki magát, az sem tudja megkülönböztetni a gazembert a becsületes embertől, az sem tudja, melyik depóról kell elutaznia, hogyan lehet oda eljutni.

TÁRCSA.

A BARÁBER.

Irtá: *Kanizsai Ferencz*.

VÉGE.

— Gustave Le Bon, meg én, kiforgattuk sarkából azt az egygyűsűséget, amit önök fizikának hisznek... Én átengedtem a dicsőséget barátomnak. Fűződjék az ő nevéhez a siker!

A hangja eltpompult és szomoruan mondta:

— Mert nekem a dicsőség? Pedig, ha akartam volna!
— Uram, hát kihez van voltaképpen szerencsém? Ön nem az, akinek öltözködik. Feleljen, az-e akinek látszik? Akinek én gondolom?

— Hagyjuk ezt. Gustave Le Bon már kezdí aratni a siker aranylátszait. A neve ismertebb lesz, mint *Newtoné*! Oh, mert minnk még a gravitációt is elemekre bontottuk, az elemeket meg zérrássá foszlattuk, — egy nagy zérus a világ kezdete és zérus a vége! Értse meg, uram, nincs anyag. Csak mozgás van. Ami mozog, az nem anyag, hanem csak a mozgás kifejeződése, mely élénkben mutatkozik, tehát voltaképpen nincs.

Felhajtott még egy pohár konyakot és suttogva mondta:

— Nyisson meg egy vízesapot és eresztse le a lezuhanó vizszugarat akadálytalanul egy negyven-ötven méteres, vagy mondjunk, száz méteres mélységbe. Próbálja meg a mélység fenekén a vizszugarat akár a legélesebb karddal keresztlütszeni. Nem bírja. A víz anánál a gyorsulási foknál már nem folyadék, hanem... érez!

— Nos, igen! Érez! — folytatta, nagyot kiáltva — igenis, érez!... Mi kö-

vetkezik ebből? Hogy a legszilárdabb és így látszólag legmozdulatlanabb testek végzik a legörültebb mozgást, csak-hogy persze egy központ: az atomközpont körül... És ha a mozgást felfüggesztem, nincs érez, nincs folyadék, nincs gáz — nincs semminemű test; tehát nincs szín, nincs hő, nincs térfogat... nincs semmi!...

Nagy volt a baráber ezeknél a szavaknál; és szinte groteszkül hatott fejtegetéseinek ez a pótlása:

— És nincs szerelem, és nincs szögyen, és nincs ályázat.

Fölkelt azasztaltól:

— Most pedig megyek talpfát hordani.

Követtem. Alig haladtunk pár lépést, az inasom lelkenedezve futott előm:

— Levelet hoztam, főmérnök ur.

— Add ide.

Feltéptem a levelet. A vállalkozó küldte. Azt írta, hogy ma dében egy óra után hajtányon érkezik ki az építkezésekre a feleségével. És mivel a felesége kissé ideges és éjjentelen többször felriad álmából, mert az új munkással, azzal a névtelen öreg baráberrel álmodott, aki a multkor fekete szemüvegén át félelmesen bámult rá, — intézkedjem, hogy a baráber azonnal kórdíjjék a telepről. Nem akarja kitenni a feleségét újabb idegromahoknak egy vén csavargó miatt, aki ugy sem lehet jóraváló ember; biztosan rossz fát tett a tüzre, azért is titkolja a nevé. Alighanem egy kiszabadult fehéregy.

...Képzeljék, uraim, a helyzetemet! Annyi bizonyos, hogy a baráber nem fehéregy, nem gonosztervő; és bizonyos, hogy a vállalkozó sejtí, kicsoda, és oka lehet tőle tartani... Ezt az embert, a kibén daczára ittas állapotának, egy nagy készültűsgű fizikust ismertem fel, nem ruhgom ki, mint a kuttyát. A vállalkozónak pedig engedelmeskedni kötelességem. Mit tegyek? Már fél

kettő, és a vállalkozó talán már itt is

van. El kell rejtenem a barábert. Ez a legokosabb, amit most tehetek. A kavicsoló-kocsik felé vettem hát utamat és kértém a barábert, hogy kövessen. Ott a kocsik közli elrejtethem. Valami munkát bizok rá, — a vállalkozóra pedig úgyetek, hogy arrafelé ne járjon. Majd elterelem a figyelmét a kavicsoló-kocsikra.

A baráber hadonászva lépdelt oldalalon. Egyre a teóriáját fejtegette: — Szeretné tudni, hogyan kell megsemmisülni, vagyis hogyan lehet abszolút mozdulatlanul élni? Roppant egyszerűen: gyorsaság által. Két ellentétes irányu gyorsaság, vagy rezgés, ha energiájuk egyenlő: megsemmisíti egymást; megéski egymást, mint a két mesebeli kígyó. Ez a megsemmisülés észlelhető a hanghullámok törvényei során is, ha a hanghegy a hangvölgygel találkozik. Nem igaz? Ugyanígy a fényhullámoknál... És miért ne az anyaghullámoknál is? Hiszen az anyag is csak rezgés; gondoljon a magasból zuhanó vizszög példájára... Tehát nyargalni. Fokozódó sebességgel előre törtetni, akár gravitációs esés, akár gravitációs gördülés által; a sebesség végtére is el kell, hogy érje azt a fokot, amelyen az éterrezgés áll... Abban a pillanatban, amikor eléri: — beáll a megsemmisülés, az örök, az egy és osztatlan semmibe való belerobbanás!

A kocsikhoz értünk, melyektől vagy tíz méternyi távolságban állott a befütt lokomotív. A gépezés meg a fűtő, a pálya mellett, egy bokor árnyékában szalonnáztak.

A mozdony — vasutépítési kis kávédaráló — türelmetlenül dorombolt és szinte vágni látszott a futásra. Ahogyan ott tételődém, mit is tegyek, — egyszer csak nem látom a barábert. Megijedtem.

Szétnézek, hát fentáll a gépen. — Mit csinál? Jéjjön le onné. — Nem!

A mozdony — vasutépítési kis kávédaráló — türelmetlenül dorombolt és szinte vágni látszott a futásra. Ahogyan ott tételődém, mit is tegyek, — egyszer csak nem látom a barábert. Megijedtem.

Szétnézek, hát fentáll a gépen. — Mit csinál? Jéjjön le onné. — Nem!

A következő pillanatban a mozdony sipolt.

— Isten önnel, főmérnök ur! Meguntam a bőrömet! Beleutazom, belerobbanok a semmibe!

A sebességszabályozót a maximumra nyitotta. Közben föl pattant a kis lokomotív hátrára, mint a lóra. Mindez egy-két pillanat alatt történt. Egy hirtelen mozdulatlanul lekaptá szeméről a fekete pápaszemet és elhajította. Csaknem kővé dermedtem a meglepetéstől.

— Professzor ur!

A mozdony prüszkölve indult. A gépezés és a fűtő annyira meglepődtek, hogy csak akkor jutott eszükbe a lokomotív után futni, amidőn már nem érhették utól.

— Örült a gépen! — kiáltotta halál-sápadtan a gépezés.

Egy percz alatt átészikázott agyamon, hogy itt nincs más tennivalóm, mint a katasztrófát enyhíteni. Ez az ember halni indult! Ám veszzen oda, de másokat ne ragadjon magával a szörnyü pusztulásba! Lenéztem a magaslatról, melyet a vaspálya kiépült része, tizenkét kilométernyi hosszúságban, nagy körben kerül meg. A lejtős szerpentin-pályán, fél nélküli, szörnyü gyorsulással iramodik a lokomotív... Szent Isten! Ne hagyj el! A völgyben fölfelé törekszik a hajtány, és a bentülők, köztük a vállalkozó meg a felesége, mit sem sejtjenek az elébük feltartóztatatlanul száguldo veszedelméről!

A hajtányt a gépezés is észrevette.

— Le kell futni, egyenesen a völgybe... — dadogta krétafehér arczczal — föltépni a sint, vagy követ gördíteni rá... A mozdony majd kikislik... Nem lesz nagyobb baj...

A barábert tehát halálra ítéltük, [hisz ő sem akart egyebet] hogy megmenthesük a hajtány utasait. A mozdony, — ha ki nem siklik — hat-hét percz alatt a kritikus helyhez ér. Alig

van időnk!

A gépezés, a fűtő, meg én futottunk, estünk, gurultunk le a hegyoldalon... A kezünk, az arcunk vérezt... Mégis odáértünk. A fordulónál megálltunk. A száguldozó mozdony robogása már hallatszott... Retentő pillanatok voltak!

A sineket felszakítani nem bírtuk. Szerszámokat hozni az örületes izgalomban elfelejtettünk... A lokomotív böven ontva a füstöt, zuga, zakatolva, már alig pár száz méternyi távolságban látszik; körvonalai a retentő segítség-től rémesen növekednek. Mindjárt ide-ér!

Egy sziklát próbálunk hengeríteni a sinekre... Minden erőnket megfeszítjük...

És a hajtányban ülők az elébük rohanó halált nem láthatják! A fordulónál a magas sziklával elállja a szem szabad nézését.

E pillanatban befordul a hajtány.

— Kiugrani! Kiugrani! — kiáltozzuk.

Már késő.

Mint a mennydörgő villám, száguld el előttünk a mozdony. Iszonyat! A kéményt átölele ü rajta a baráber. Haját, szakállát — mint a zászlot, — hátracsapja az eszevesztett rohanásozta szélroham; szemével egy ismeretlen czélba mered...

Halálodtás. Egy csattanás. Vasnak, fának, emberi csontnak ropogása... A hajtánynak és utasainak végük!... De a mozdony repül tovább; üti, veri, sarkantyuzza lovassa. Még egy pillanatot, a fordulóhoz ér! A mozdony felágaskodik, egyet szökken és... le meredekről! Még egy-két pillanat és irtóztató csattanás hangzik a völgyből. Aztán csend.

A baráber belenyargalt, vagy, mint ő maga mondta: belerobban a semmibe, azt b

Ekképzelhetik tehát igen tisztelt honfitársaim hogy az óhazából ideérkezett véreink mennyi kellemetlenségnek, zaklatásnak és mennyi veszedelmes csúbitásnak vannak kitéve, ha nincsen senki oldalukon, aki őket a hajónál várja és gondjukat viseli a továbbutazás utolsó perczéig. Ezt pedig, bizonyára önök is belátják, csakis a new yorki bankár tohethi meg és ha becsületes ember, akkor meg is teszi.

Ha tehát az óhazából valakit kihozni szándékoznak, kérem forduljanak bizalommal hozzám, nekem az ország bármely vidékén megvannak az összekötéseim, minden egyes utast a megérkezéskor New Yorkban pontosan megvárok, szükségleteiről, továbbutazásáról gondoskodom és egyáltalában üzemem 12 esztendő fennállása, elveim elismert tisztasága, de főképpen régi jó hírnevem kezesességét nyújtam önöknek azért, hogy ha szeretetteljes kihozatalát rám bízják, kedvesek jó kézzre vannak bízva és nyugodtak lehetnek, hogy utasik elégedetten, szerencsésen és minden baj kikerülésével fognak önökhez eljutni. Minden erre vonatkozó felvilágosításra szívesen kész vagyok és maradok hazaafias üdvözléssel Kiss Emil bankár, 104 Second Ave., New York, N. Y.

KERESZTELŐK. Az Ohio állambeli Crescenten a magyar negyedben egyszerre két keresztelő is volt. A vasmezei Kemény-Högyésziből idevándorolt Erős István honfitársunkat az ugyancsak Kemény-Högyésziből való neje, Horváth Katalin egy fiúgyermekkel ajándékozta meg, aki a keresztelésben a Lajos nevet nyerte. — A mási keresztelő a szintén keményhőgyészi Szűcs József honfitársunk házában folyt le, akit neje, egyházashező Suga Julianna egy egészséges leánygyermekkel ajándékozott meg, ki a Vilma nevet kapta a keresztelésben. Az együtt megtartott keresztelőn jelen volt Crescent egész magyarsága.

SZÉLHAMOS MAGYAR. Mikor Förgö Miklós Nógrádmegyéből idezakart honfitársunkat a Pennsylvania állambeli Vintondale, ahol rossz fát tett a tűzre, odahagyta, feltette magában, hogy ezután új és jobb életet fog folytatni. Ezzel az elhatározással érkezett az Ohio állambeli Crescentbe, ahol munkát is kapott és dolgozott is serényen. Valami sokat azonban — rossz világ van — nem tudott keresni, kevés volt neki, kölesönt kezdett kérni. Mikor aztán látta, hogy kölesönt kapni milyen könnyű, valószínűleg üzemeltet csinált belőle. Kintl mennyit bírt kikunyorolni, annyit vett s miután pár nap alatt vagy 40 dollárt összeszedett, szépen megugrott Crescentből. Förgö legérdekesebben Csákány József honfitársunkat károsította meg, akitől 21 dollárt kapott.

MEGGYILKOLT MAGYAR. Berkes Sándor honfitársunk, aki az Ohio állambeli Maynardon lakott, de már István tudja, mióta munka nélkül volt, elhatározta, hogy West Virginiába költözik, ahol, mint a lapokban olvasta, jó munkát lehet kapni. Aruba bocsátotta hát butorát. Maynardon azonban megelhetetlen nagy a szegénység, majd minden ember árulja a butorát, nem hogy venne. Berkes honfitársunk tehát elment vevőt keresni. Így jutott Crescentbe, a hol Sule János sógorához ment. A sógornál javában folyt a dáró. A sógor és a vendégek szívesen látták Berkes, megbarátkoztak hamar, össze is csököldöztek. Ivás közben azonban Tóth István burdosgáza és Bók Antal burdos összekaptak Berkeskel és mindjárt nagy konyhakéseknek kapva, neki is rohantak. Berkes védelmére csak az egyetlen Sule József, a sógor sietett. A konyhakések a két magyar kezében hamar véget vetettek a veszedelmeknek. Pár perc múlva már Berkes Sándor egy hatalmas késszurástól hófnan terült el a padlón. Sule József pedig súlyosan megsebesült harczkeltelen lett. Akkor lépett közbe a rendőrség, mely Tóth Istvánt, Tóth Istvánt és 7 burdost letartóztatott és a saint clairvillei megyei börtönbe szállított. Berkes Sándort felesége és rokoni gyalozólják.

EGYHÁZI HIR. A new yorki 14-ik utcai magyar ref. egyház vasárnap, e hó 23-án délelőtt 11 órakor tartandó istentiszteletén az új kenyér alkalmából az urvasorai szentjegyek ki fognak osztatni.

KIS TÜKÖR.

A magyar pénzbeszedő.

Egy new yorki fiskálisnál alkalmazásban van egy fiatal magyar, akit a minap az ügyvéd — aki egyuttal házközé — elküldött házbért kollektálni. Honfitársunk elment, csak este felé tért haza. Az ügyvéd megvárta, míg magyar alkalmazottja hazatért.

— Nos, mit végzett? — kérdezte az ügyvéd.

— Hoztam pénzt! — szolt mosolyogva a magyar.

Az ügyvéd felecsapta a pénztári könyvet.

— Ki fizetett?

Honfitársunk is előkereste a maga jegyzőkönyvét és diktált:

— Smith kifizetett 77 dollárt, White 48 dollárt stb. — s diktálta a fizetéseket, az ügyvéd pedig feljegyezte. Mikor a diktálással elkészült, éppen kiszámolta a pénzt és a csekket az asztalra.

Az ügyvéd újra átszámolta, aztán becsukta a pénzszerényébe és elégedett hangon szolt:

— Jól van, fiam! Ezt úgyesen csinálta. Hanem mi van Cohen-nal?

— Oh, a Cohen? Az januárra ígerte.

— Január. Nem értem, az soha sem szokott ígérgetni. Miért éppen január?

— Nem mondta éppen január, de azt következtetem abból, amit mondott.

— Mit mondott?

— Azt, hogy akkor fizet, majd ha fejt? Ha úgy gondoltam, januárban már fizetés fog fogni.

Az amerikai magyar nyelv.

Az amerikai magyar tudvalevőleg, mielőtt az angol nyelvet megtanulná, elteleji a magyart. Legalább részlegesen, az bizonyos. Jobban mondva azokkal az angol szavakkal, melyeket már megtanult, helyettesíti a magyar szavakat.

Sokan gonyolódnak a németekkel emiatt. Tréfának tekintik, mégis sokan, ha hallják, hogy a németekről azt állítják, hogy: „a csirke kiugrott az ablakon és legázolta a füvet”, így mondja ki Amerikában németül:

„The chické hat durch the Fenster gejumpnt und hat the Grass gedamagel.”

Pedig ez így van és így van a magyarul is. Igazi jellemzése volt az, amit egyszer egy újságban olvastam, amely szerint a régi amerikák a zöld magyarnak a street-cart így magyarizta meg:

„A sztrit káré egy olyan káré, mely a sztriten ranol.”

Az amerikai magyar azonban csak akkor kezd igazán érdekes lenni az ő különleges nyelvével, amikor már angolul gondolkozik és lefordítva mondja ki magyarul.

Egy már itt született magyarral beszélgetett a vallásról egy zöld. Miután meggyezett abban, hogy mindketten vallásosok, a zöld ezt kérdezte:

— Jár ön templomba is?

— Súr!

— Mikor? Melyik isteniszteletra jár?

— A 8.30-ast veszem minden vasárnap.

Mit tudom én?

Az amerikai magyar sokat politizál. Akár ért hozzá, akár nem. Minap is egy magyar, aki a politikához annyit ért, mint a hajdu a harangöntéshez, nagyban politizált. Ő demokrata volt, mert a legtöbbet Bryanról hallott beszélni. Sőt vitakozott is. Az olajtruszt felmentésére hivatkozott és iszonyuan lármázott a republikánusok ellen.

— Mondja csak, barátom, — szólalt meg egy ur, — maga mit csinált volna, ha a bíró helyén lett volna, ha már olyan nagyon lefordja őket?

— Mit tudom én? Nem vagyok én elég intelligens ahhoz!

Akra.

VOTES FOR WOMEN

Nők az alkotmányban.

Miért van az, hogy valahányszor a nőnek a férfakkal való egyenjósúdságáról beszélnek, vagy vitakoznak, legtöbb esetben e vitából jó, vagy rossz vitez származik? Miért van az, hogy ennek a gondolatnak a szépségével a férfiak nagy része sehogy sem tud megbarátkozni és miért van az végül, hogy a nők egyenjósútsága eszméjének meggyőzni igyekvő érvei a legtöbbszor a köznevelésbe futnak?

Ha erre alaposan akarunk felelni, össze kellene vetnünk a kérdésnek pro és kontra vitanyagát, amely testvérek között is kitész immár egy hatalmas könyvtár. Annyi bizonyos, hogy e kérdésnek két tábora van: az egyik tábor, a nőket a konyhába kergeti és politikai zászló helyett főzőkamrába ad a kezébe, a másik tábor viszont annyira megy, hogy a főzőkamrába a férfi kezébe nyomja; míg viszont e tulzokat a mérsékelt politikájú párt azzal egészíti ki, hogy csupán a nők és férfiak egyenjósútságáért kíván küzdeni.

Azt hinné az ember, hogy itt Amerikában könnyű hírnevet szerezni annak a gondolatnak, hogy a nő legyen rangban, politikai jogokban egyenlő a férfival, — hiszen itt az amerikai amugy is a köztudatba ültette át, hogy: „ladies first”. Hogy ez a gyakorlatban milyen követésre talál, arról leginkább fáradt üzleti lények tudnának beszélni, akik a hetedik mennyországban, vagy legalább is Európában érzik, vélik magukat, ha egy ifjú, aki a legközelebbi állomásnál amugy is kiszállna, kiszállás előtt két perczel felajánlja a helyét a közlekedési alkalmaságokon. — Egyebekről nem is beszéljünk.

A napokban az alsóvárosban a Broad streeten egy autómobil állt meg, amely autómobilban nők ültek egy sárga lógó alatt, amely sárga lógóra fekete betűkkel ez volt írva: „VOTES FOR WOMEN.”

— A női suffragisták, — mondom magamban — és belegyűröm magam a hatalmas tömeg közé, amely az autót és a benne ülőket kíváncsan veszi körül. Első alkalmam volt látni a híres, fegyelmzett amerikai publikumot — fegyelmzettlenül. Aki a hivatása közepette a legkomolyabb számba mehet egyébként, aki képes egy kéteses számlakülönböztetést az ezekre rugható pert előidézni, mert annyira szereti az igazságot, a jog és jogos követelmény diadalát látni, az a publikum itt mind vásót fia volt;

soha még ilyen harezis kedvben amerikai publikumot nem láttam; soha még ilyen elkecségetett, humorsziltes, ötletes, bár durva közhelyességeket nem hallottam, mint itt ez alkalomnál, amikor okos, intelligens nők, a nők választást megkezdhetem, hogy a „go home and do your washing”, meg „Sadie face your lover” — a legszelidebb complimentumok voltak azokra az övékre, amelyek a gyenge női tudókból előjöttek. — A szónok nagy hővel igyekszik bizonyítani, hogy a nő mindent képes tenni, — mármint hivatását illeti — amikor egy jól táplált, gömbölyű broker szárazon közbeszólt: — azám, angyalom, csak egyet nem tud: — hallgatni! Aztán, amikor a közbeszóllásokkal folytonosan zavart szónok azt igyekszik bizonyítani, hogy a nő bármely hivatás terén jól és biztosan megállja a helyét, Dzsíml, az „office boy” szol közbe: „Czeczám, én nekem mutasson maga egy bartendert, aki nő, — akkor hiszek. Persze erre a nevetés hatalmas viharban tört ki, de a sovány testalkatu, de annál erősebb női szónok erre is megfelelt. Azt állítja, hogy a nő nem az igazi morálnak olyan erkölcsi magaslátán áll, amelyet a férfiak meg nem közelíthetnek. Az a társadalmi osztály pedig, a mely az erkölccsel ilyen barátságban van, sohasem vehet részt a bartender-foglalkozás csuf mestersegeiben. Erre persze olyan ordárárt válaszok nyomkodtak a levegőben, amelytől még a fekete nyomdák is hajnalpirt kaptak.

Szóval a nőnek nagyon keserves munkája volt itt a Broad Streeten. Minden érvük a köznevelésbe fut.

Ez azonban nem zárja ki azt, hogy küzdelmüket folytassák. Ebben a században, amikor a kultúra és emberi tudás már-már a levegőt is meghódította és urává lett a felső régióknak, a nők követelményeinek diadala sem lehetetlen.

Az Egyesült Államokban egyébként néhány államban a nőnek már vannak politikai jogai.

Wyoming államban 1869-ben lett törvénybe a nőnek minden választásra érvényes szavazati joga, Coloradoban 1893-ban, Utah államban 1896-ban, Idahóban 1896-ban. Rhode Island állam törvényhozása 1907-ben elvetett egy törvényjavaslatot, amely a nők teljes szavazati jogára vonatkozott. 1906 június havában Oregon állam megtagadta a nők választói jogának törvénybe ciklizését 47,075 szavazattal 36,902 ellenében. Kansasban 1861-ben életbe léptetett úgynevezett „school suffrage”-al bírnak a nők, nemkülönb 1887-ben életbe léptetett községi választójoggal. Tizenhét államban bírnak a nők még „school suffrage”-al. Így: Michigan és Minnesota (életbe léptette 1875-ben), New Hampshire és Oregonban (1878), Massachusetts (1879), New York és Vermont (1880), Nebraska (1883), Wisconsin (1900), Washington (1886), Arizona, Montana, New-Jersey, North Dakota, South Dakota (1887), Connecticut (1893), Ohio (1894). Két állam törvényei megengedik a nők szavazását községi bonlok kibocsátása dolgában, ezek: Montana állam, életbe léptette 1887; Iowa (1894).

Louisiana állam adóztott nőnek szavazati jogot adótt 1898-ban mindazokban a kérdésekben, amelyek az adóztatásokat illetik.

1901-ben New York állam törvényhozása egy törvényt ciklizte, amely megengedi, hogy az a nő, aki kvalifikációval bír arra, hogy szavazzon, falu, vagy városbeli tisztviselő megválasztásánál, szavazójogát érvényesítheti.

Angliában a nők bármely tisztviselő megválasztásánál szavazhatnak, a parlamenti képviselők választásánál kivéve.

Ausztráliában és New Zealandban a nőnek teljes szavazati joguk van; hasonlóképpen az Isle of Man-ban, Iceland-ban és Finland-ban. Cape Colonyban, Canadában, Svédországban és India egyes részeiben a nők a községi és iskolai választásoknál előirt alkalmakkor szavazhatnak.

Amerikában a „National Woman's Suffrage Association” küzd a nők általános választói jogáért, míg ezzel szemben egy kontra-szövetség is alakult New Yorkban „The New York State Association Opposed to the Extension of the Suffrage to Women.”

Minden demokratikus érzelmű, egyenlő jogok diadaláért és érvényesüléséért lelkesülő ember ösztöne kívánsága, hogy egyenlő jogok és egyenlő törvények védelme és beneficiuma illesse mindazokat, akik a társadalmi élet munkái, az emberi jogok harezosai, a szellemi élet pótolhatatlan kiegészítői részei. Jogot azoknak, akiknek kötelességük vannak. Jogot azoknak a nőnek, akik politikárok szüleinek és nevelnek a hazának.

A jogok megtagadása a kötelességek leszállítását vonja maga után, újabb jogok, újabb kötelességek járnának, még üzleti szempontból is helyes adni valamit, aminek ellenértékét busánan megkapjuk.

A főzókánál pedig itt abszolút szerepet nem játszik. Ha az én leendő feleségem megfogta az ebedet, miattam még pápát is elmehet vászlatni!

Lukács Jenő.

UJDSÁGI UJDSÁGI

RÓTH JOZSEF

„SZENT ISTVÁN-HOZ CIMZETT EGYEDÜLI MAGYARGYÓGSZERTÁRA

125-2 UTCZA, PASCAG, N. J.

Csakis itt kaphatók mindenféle hazai gyógyszerek, u. m. Mária Czelli és Egrli Gyomorcsapok, Erzsébet, Liliom, Margit és Diana krémek, ugyszintén vizek és szappanok. Purgó és Erzsébet hashajtó-pilulák, Erzsébet-golyók, Sósboroszeszek, Bajuszkió 4s pedró, valódi Brillantin és Kalodot fogtisztító, Hunyadi János keserűv. Kaphatók továbbá valódi Róth-féle csusz és rheuma-kenőcsök és hajnövesztő. Mindenféle hazai gyógytűk és gyógyszerek egyedül raktára. Vidéki megrendeléseket SAJÁT KÖLTSÉGEMEN szállítók.

The Radio Telephone Co.

RADIO TELEFON TÁRSASÁG

New Jersey állam törvényei szerint bejegyezve. — ALAPTÖKE: kétmillió dollár.

Eredeti részvényi ára \$10. Teljesen befizetve üzfőtetés nélkül.

ELNÖK:	JAMES DUNLOP SMITH	IGAZGATÓSAG:	JAMES DUNLOP SMITH
ALNÖK:	LEE DE FOREST		LOUIS ROULLION
TITKÁR:	SAMUEL E. DARBY		SAMUEL E. DARBY
POSZTÁROS:	GRANVILLE T. IVORY		LEE DE FOREST

Szabadalmi ügyvéd: SAMUEL E. DARBY, New York (a Chicago Brown & Darby cég volt tagja)

Tudományos vezető: Dr. LEE DE FOREST

Ingersoll kapitány, „Bob” Evans tengernagy vezérkari főnöke, a mint a tengernagy zászlóshajóján, az Egyesült Államok „Connecticut” nevű hadihajóján a „Radio Telephone”-t (De Forest drótnélküli telefonját) használja.

A „Connecticut” az első állomás a telefon-összeköttetésre a nyílt tengeren két egymástól eltávolított hajó között.

Az Egyesült Államoknak pacific-hajóira, mely több mint 30 hadihajóból, czirkálókbsl, torpedó-bombolókból áll, fel van szerelve a drótnélküli telefonnal.

DRÓTNÉLKÜLI TELEFON-TÁRSASÁG.

MI A DRÓTNÉLKÜLI TELEFON? A telefon arra való, hogy egymástól távollevő személyek egymással személyesen beszélhessenek. Ezt a beszélgetést eddig a villamoság drótok útján közvetítette. A legújabb találmány a kötséges drótkat telefon folytán az emberek ezután a vízen, a levegőben, szóval mindenütt fognak egymással telefon utján érintkezhetnek.

A TELEFON A VIZEN. Hajótulajdonosokat a saját üzletük arra a meggyőződésre fogja kényszeríteni, hogy a hajóközlekedésnél a drótnélküli érintkezés nem nélkülözhető. Minden hajó, mely a tenger hullámai átszeli, gyorsan felszerelhető a drótnélküli telefontal, minek folytán azután az emberi hang egyik hajóról átvihető lesz a másikkra.

A TELEFON ELŐNYE A KÖZBIZTONSÁG SZEMPONTJÁBÓL. Nézzük csak a new yorki kikötőt, a Long Island öblöt, ahol minduntalan számos a hajó. Itt helyeken a drótnélküli telefon behozatalával az ember sokkal biztonságban fogja magát érezhetni. A hajók a legnagyobb ködben is fognak egymással beszélhetni, egymást figyelmeztetni s így az összeköttetés veszélye teljesen elenyésszik a fontos alkalmány folytán. Ugyancz áll a nyílt tengeren, hol a köd eddig legnagyobb ellensége volt a biztos hajózásnak.

A DRÓTNÉLKÜLI TAVIRÓ. A nagy költségek daczára már 2300 hajó el van látva a drótnélküli táviróval. A drótnélküli telefon előbb is, fontosabb is, mert telefon utján beszél az ember. Bizonyos tehát, hogy azok használják, ezt ki fogják egészíteni a drótnélküli telefontal, a többi hajók pedig belátva a drótnélküli telefon jelentőségét, inkább ezt fogják használni, mint a költségesebb távirót.

DRÓTNÉLKÜLI A TENGERSZERTBEN. A világ minden hadihajója odakényezzerül, hogy elebb-utóbb a drótnélküli telefont használja. A torpedócsúszók és hadihajók korgengernagy főparancsnoka hidján kiadott rendeleteket közvetlenül a füléhez kapja és azonnal teljesíti azokat a rendeleteket, mi sok esetben fogja eldönteni a tengeri ütközetek sorsát.

DRÓTNÉLKÜLI A SZÁRAZFÖLDÖN. Falvak, mezőgazdaságok s egyéb helyek, amelyek eddig semminemű összeköttetésben nem állottak egymással s a hova csak lóháton, vagy kocsin lehetett hírt vinni a drótnélküli telefon utján állandó összeköttetésben lesznek egymással s ha az egyiket tűz, vagy más veszély fenyegeti, a drótnélküli telefon egy pillanat alatt segítségül hívja a távolos szomszédokat. Ugyancz áll az egyházi életben, ahol a drótnélküli telefon általános másolt elszigetelten fekvő bányákról s tőnyvénél még belátva a drótnélküli telefon nélkülözhetettségét s szaporán megrendelik.

DRÓTNÉLKÜLI A VASUTAKON. A vasutakon csak egyik állomásról a másikkra érintkezhetek eddig a vonatok s ha egy vonat a nyílt síkon szerencsétlenség ért, be kellett menni a következő állomásra s onnan segítséget hozni. Ez a hosszadalmas módszer a drótnélküli telefon folytán megszűnik. A drótnélküli telefon a leggyorsabban roghó vonat- ról is lehet máid az egyik, vagy másik állomásra telefontal.

DRÓTNÉLKÜLI A CSATAMEZŐN. Fegyvergyáratoknál, háborukban a drótnélküli telefon nélkül a jövőben már meg sem lehetnek. A felszerelést egy lovon mindig tovább lehet vinni, ha a hadsereg az egyik pontról tovább indul egy másikra.

KÖLDJEK BE TEHÁT HALADÉKTALANUL A RÉSZVÉNYEK ÁRÁT, VAGY IRJANAK „MAGYAR NYELVEN” BŐVEBB FELVILÁGOSÍTÁST ERRE A CIMRE:

The Ellsworth Company,
49 Exchange Place, New York City.

Tristen
idők.
dőlök.
s hogy
gondol-
t, drá-
ide.
ere en-
saim.
ben be-
a hajó-
az ára
em ad-
ábban
óház-
szükük
nem le-
nagy
rt óva-
a he-
egvesz-
mi ne-
k kité-
jegyet
ent, ki
lejtleni
bűbát-
óház-
rának-
pézt
am be-
szá-
zöltu-
és uti-
ven-
ku em-
faját.
szük ki
de az
el van
meskak
meg is
ártozó-
és be-
utaso-
fogásá-
kinek
ten se-
elérjék.
A new
h, leg-
ebbe a
Aki
magát,
bert a
kik de-
bljant.
tunk,
on...
Mégis
tunk.
k már
k vol-
rtuk.
igza-
notiv
tolva,
agban
segé-
t ide-
eni a
szelit-
k ro-
duló-
n sza-
ny.
áltoz-
aguld
! A
ber.
ót, —
anás-
isme-
Vas-
gása...
k!...
veri,
pilla-
y fel-
a
at és
gyból.
mint
emmi-

A BEVÁNDORLÓ

A magyar bevándorlók és az amerikai magyarok érdekeinek szentelt folyóirat.

Megjelen minden **KEDDEN** és **PÉNTEKEN**. Szerkesztő és kiadó: **SINGER MIHALY**. Szerkesztőség és kiadóhivatal: 327 EAST 13th STREET, NEW YORK. Telefonszám: 4350 ORCHARD. Nyugat Pennsylvaniai irodánk: 358 Helen St., McKees Rocks, Pa. Irodavezető: **Semsey Árpád**. Clevelandi irodánk: 2757 East 79th Street. Irodavezető: **dr. Hódinka Tivadar**. Passaic-i iroda: 13 Monroe street, Passaic, N. J. Irodavezető: **Rimaszécsi Szegedy Gyula**.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:
New York város egész évre..... \$3.—
Egyesült Államok egész évre..... \$2.50
Magyarországi egész évre..... \$4.—

THE IMMIGRANT

A periodical devoted to the interests of immigrants from Hungary and of Hungarian Americans.

Issued every **TUESDAY** and **FRIDAY**. Edited and published by: **MICHAEL SINGER**. Editorial Rooms: 327 East 13th St., New York. Telephone: 4350 ORCHARD. Offices for Western Pennsylvania: 358 Helen Street, McKeesRocks, Pa. Manager: **Árpád Semsey**. Cleveland offices: 2757 East 79th Street, Cleveland, Ohio. Manager: **Dr. Theo. Hódinka**. Passaic offices: 13 Monroe St., Passaic, N. J. Manager: **J. R. Szegedy**.

SUBSCRIPTION RATES:
For New York City, 1 year..... \$3.—
For the United States, 1 year..... \$2.50
For Hungary, 1 year..... \$4.—

Entered as second-class matter January 3, 1905, at the Post Office at New York, N. Y. under the act of Congress of March 3, 1879.

„Az Amerikai Magyar Sajtó-Egyesület tagja.” „Member of the American Hungarian Press Association.”

SZILÁNKOK.

—Tegnap itt is, odahaza is Szent István napját ünnepelték a magyarok. Körülhordozták az első magyar király jobbát, mely kivette az ősmagyarokat a pogányvilág éjsötétjéből a kereszténység világosságába.

—Minő szent, minő puha és mégis mily erős kére voltna szükségünk nekünk amerikai magyaroknak, hogy kiemeljen bennünket az egyenlenség és kölönösön lehurrogás éjsötétjéből a kölönösön megbecsülés, a békés együttmunkálkodás napvilágába?

—Egyszerre csak hirre vergődünk mi magyarok itt Amerikában is. „Az Ördög” révén jutottunk oda, ahova évtizedes fáradozás árán hiába törekedtünk. Lám, lám, csak egy kis pokoli munkát kell végeznünk és mindjárt észre vesznek bennünket.

—Folyton azon jajgatunk, hogy el-sikkasztják Magyarországot, a magyar nevet, a magyar irodalmat, mindenünket. És igaz. Ámde most egy áldozatkész amerikai magyar révén előadnak magyar eredeti után egy magyar szín-darabot, amelynek nevei magyarok, a melynek színhelye Budapest és egy magyar lapírónk mégis egy oly vállalatért üti a dobot, amely ugyanazt a magyar darabot elnémetesítve, német nevekkel, német színhelyvel, teljesen kiforgatva magyar voltából hozza színre. És ugyanaz a lapírónk mégis azzal vádolt bennünket, hogy mi azért „ütünk” egy vállalatot, mivel — magyar.

—Még akadnak fehér hollók. Ilyen fehér holló **dr. Theodorich** philadelphiai osztrák és magyar konzul. A saját költségén készítettet a philadelphiai első magyar önművelődési és dal-kör részére egy — magyar zászlót. El-jen a derék konzul!

—Ferenc József az ó jó bécsi polgárait arra kérte, hogy betevnyolozzák születésnapját jótékonyági tettekkel ünnepelejk meg.

—Szép kérelem, de illő lett volna, hogy az elagótt fejedelem mutassa meg a jó példát — népeivel szemben. Az ezekkel szemben megnyilvánuló őszinte szeretet legméltóbb módon aranyozta volna be születésnapját, életnek alkonyát.

AMERIKAI DOLGOK.

UJABB ERDŐTŰZ. Alig hogy a British Columbiai nagy erdőtüzet nagy keservesen eloltották, Canadának egy másik, szintén óriási kiterjedésű erdeje fogott tüzet, mely most már 50 négyzetmérföldnyi területen lángban is áll. Winnipegből táviratozzák, hogy Vancouver-sziget óriási erdősegei lángban állanak s hogy a tűz lokálzásáról még csak álmodni sem lehet. Megpróbálták a tovatérjedését megakadályozni, de ez is csak nagyon kis részben sikerült. Az erdősegekben letelepült mintegy 80 családot sem képesek megmenteni.

KORMÁNYZÓJELÖLT. Minnesota állam demokratai most tartották állami konvenciójukat, tekintettel a közlelő állami hivatalok betöltésére. A gyűlésen a kormányzó állásra nagy lelkesedéssel és egyhangulag Johnson A. Jánost, az eddigi kormányzót jelölték. Johnson egyike volt a demokrata párt sok elnökjelöltjeinek.

UJ HADIHAJÓK. Az Egyesült Államok két új csatahajót fognak építtetni. Az egyiket Florida, a másikat Utah névre fogják keresztelni. A Floridát a brooklyni állami hajógyárban fogják építeni, míg a másikat magánüzemnek adják ki.

AZ UJ DIVAT. Az Ohio állambeli Columbusban rettenetes megbotránkosással beszélnek husz fiatal philadelphiai hölgyről, akik a kiállításra az új divatú szoknyákban fognak elmenni. Az új divatú szoknya pedig semmi más, mint egy közönséges szoknya, azzal a különbséggel, hogy térdig fel van hántva. Mondjuk, a megbotránkosás ropantul nagy, hanem azért mégis félre nem érhető kíváncsi érdeklődéssel lesik, várják a 20 philadelphiai leányt, akiket Delaney Anna fog vezetni.

HUSZ ÉV MULVA. A Philippini szigetek törvényhozásának többsége Quiesan Manuelt elküldte Rooseveltt Tivadarhoz, hogy a szigetek lakóinak politikai jogait illetőleg hozzá kérdéseket intézzen. A követ Taft bíró társaságában érkezett Oyster Bay-be, ahol Roosevelttel hosszasan tanácskoztak. Rooseveltt szerint a Philippini szigetek két esztendő alatt politikai jogaiknak kiterjesztését várhatják. Kijelentette továbbá Rooseveltt, hogy 20 esztendő múlva a Philippini szigetek függetlenségre való érettséget leginkább maga a kiküldött tartotta valószínűtlennek.

UJ APOSTOL. Dowie Sándor, egy új vallás és egy új város alapítója, hiányos pénzügyi tehetségénél fogva megbukott a vallással és a várossal együtt. A szegény megölte Dowie-t. Most azonban feltámadt egy új apostol, aki az elhunyt fivérének adja ki magát. Összeállított St. Louisban egy másik vallás alapítójával, Schrader L. D.-vel. Meg-egyeztek abban, hogy Schrader bele fogja olvasztani az általa alapított vallást a Dowie-félebe és felépítik az Zion Cityt. A St. Louisban vezetett irodájukba összecsozdították a város újság-tudósítóit, akik előtt kijelentették, hogy a Nebraska állambeli Pacific mellett már kiválasztott területen építendő új Zion Cityben megalapítják, még pedig maradandóan, a Dowie-féle hitelvek szerint javított vallást. A város építésére tíz milliót szántak, hanem hogy a tíz milliót honnan veszik, arról nem szól a krónika.

FELTÁMADT. Williamsburgban az Eastern District-környékben az ápolóné jelentést tett Jaffer Mihály dr. főorvosnak, hogy Culver Oscar meghalt. A főorvos megvizsgálta Culvert, s úgy találta, hogy csakugyan meg van halva. Hancem azert mégis próbát tett: sztrichnint fecskendezett a halott bőre alá. És Culver, aki már ténylegesen és alaposan meg volt már halva, megmozdult, felült. A másvilágon vendégszereplő Culver azonban nem igen fog néhány napnál tovább élni.

AZ ÓRIÁS KOPORSÓJA. Taylor Ernő 7 láb és 2 czoal magas ember volt és 500 fontot nyomott. A foglalkozása az volt, hogy mutogatta magát. A mi-nap Philadelpiában megbetegedett, kórházba került. Az orvosok fáradozása hiábavaló volt, nem lehetett megmenteni. Hétfőn meghalt. Elmentek koporsót rendelni. Nem találtak. Olyan nagy koporsót nem lehetett találni. Felkutaták az egész várost, sürgönyöztek szanaszét, végre mégis csak külön kellett egyet rendelniük.

FÖLDRENGÉS. A California állambeli Eurekában kedden hatalmas földrengés volt. A földrengés okozta károkról eddig — csodálatosképpen — semmi értesítés sem érkezett be.

APAD A BEVÁNDORLÁS. Az Egyesült Államok kereskedelmi miniszteriumának bevándorlási osztálya az elmúlt július hónapról most állította össze a kimutatást. A bevándorlók száma, a mult esztendő ugyanezen hónapjának 97.132 bevándorlójával szemben, csak 27.570-re rugott. A legerősebb az orosz bevándorlás volt. Az utolsó 6 hónapban összesen 193.000 bevándorló érkezett az Egyesült Államokba, míg a mult esztendő ugyanezen hat hónapjában 786.667-en.

LETARTÓZTATOTT KECSKE. Chicagóban egy rendőrről különös kötelességet róttak. Egy kecskét kellett letartóztatnia. A kecske ugyanis egy kapuról a gázút jelző koszoru letépte és szalagostul, mindenestül felfalta. A letartóztatás, mulatságos hajszá után, megtörtént.

TAFT IS KAPOTT AJÁNDÉKOT. A republikánus párt nem maradt el a demokrataktól. Taft is kapott ajándékot, épp úgy mint Bryan, eleven ajándékot. De nem szamarat, mint Bryan és nem azért, hogy szerencsét hozzon. Taft lovat kapott, egy óriási háts lovat Caldwell úrtól, az Iowa állambeli Mechiessvilleből. Taft ülni fogja az ajándéklovat és nem fogja azt várni, hogy szerencsét hozzon neki.

A BÓKEZŰ ROCKEFELLER. Az olajkirály családjában esküvő történt. Rockefeller D. János egyik unokanővére, Rockefeller Gertrud ment férjhez Oklahoma Cityben Frederickson Dávidhoz. Az olajkirály természetesen szintén közte volt azoknak, akik az ifjú párt megajándékozták. Fejedelmi, 1000 millió dolláros vagyonának megfelelő ajándékot adott — egy 50 dolláros csekket.

A GYŐZTESEK ITTHON. A Londonban most megtartott olimpiai versenyeken a legtöbb díjat az amerikaiak nyerték el. A győztesek szerdán érkeztek az Oceanic hajón New Yorkba, ahol nagy lelkesedéssel fogadták őket. — Ugyancsak e héten érkezett New Yorkba a Thomas-féle automobil is, mely a New York—Párisi versenyben az első díjat nyerte. Ez az utomobil most a Times Buildingben van közszemlére kitéve.

PÉNZ! PÉNZ! PÉNZ!

Miképp kell a megtakarított pénzt jövedelmeztetni.

A drótnélküli telefon (Radio Telephone) bámulatba ejti még Amerikát is, pedig itt már megszokták a csodásnál csodásabb találmányokat is. A drótnélküli telefon valóságos forradalmat idézett elő s néhány év múlva a drótnélküli telefon fogja uralni az egész világot: a tengert, a szárazföldet, a levegőt.

A találmány kiaknázására alakult részvény-társaság már most is haszonnal dolgozik e találmányt és fizet minden részvényesnek osztalékot. Ez a haszon évről-évre nagyobbodik olyannyira, hogy néhány év múlva egy néhány részvény szép vagyont fog jelenteni. Az amerikai pénzügyvilág gyorsan felismerte ezt s így a főtársaságnak alárendelt két újabb részvénytársaság alakult most: a Great Lakes Radio Telephone Co. és a New England Radio Telephone Co., mind-egyik egy-egy millió dollár alapítéssel.

Ez új társaságok alakulása valószínűvé teszi, hogy egy részvény, mely most csak tizenhét dollár 50 cent, néhány hét múlva huszonöt dollárba fog kerülni. De lehetséges az is, hogy, mielőtt még néhány új társaság alakul, **RESZVÉNYEK EGYÁLTALAN NEM LESZNEK KAPHATÓK TÖBBÉ.**

Aki tehát pénzt a LEHETŐ LEGJÖVEDELMESZBŐB MÓDON AKARJA GYÜMÖLCSÖZTETNI, vásároljon részvényeket, amig egyáltalán kaphatók s amig egynek ára csak tizenhét dollár 50 cent.

Aki ez óriási vállalatról bővebbet akar tudni, olvassa el lapunk harmadik oldalán levő kimerítő felvilágosítást. S aki azután részvényeket akar venni, töltse ki az alábbi szelvényt, vágja ki, tegye a pénzzel együtt borítékba és küldje erre a címre: **THE ELLSWORTH COMPANY, 43—49 Exchange Place, NEW YORK.**

Ez a szelvény kivágandó!

THE ELLSWORTH COMPANY
43—49 Exchange Place, New York.

Uraim!

Ezennel megrendelek a drótnélküli telefon (Radio-Telephone) kiaknázására kibocsátott részvényekből darabot, darabját \$17.50-ért s idezárva küldöm a pénzt. A részvényeket sziveskedjenek azonnal az alábbi címre megküldeni.

Név (Name)
Utca (Street)
Házszám (No.)
Város (Town)
Állam (State)

A NAGYVILÁGBÓL.

ANGLIA LEBESZÉL. Lloyd George Dávid, az angol pénzügyminiszter Berlinbe utazott. Állítólag azért, hogy a német nyugdíj-rendszert tanulmányozza. Most azonban hirtelenében más okot vél tudni a világ. Azt beszéli, hogy a pénzügyminiszter egy Németországgal kötendő egyezség miatt utazott Berlinbe, amely szerint Anglia és Németország a flottaszaporítás dolgában a jövőben kevésbé költségesnek.

MEGINT ZAVAROGNAK. Perzsia Ispahan nevű városára a zavaros állapotok semmi befolyással nem voltak. Csend és béke uralkodott egészen keddig, amikor a sah katonái a száműzetésre ítélt Nurulla Gadjiagával oda nem érkeztek. Mikor a nép ezt megtudta, megrohanta a katonákat és Nurullát kiszabadította. Most valószínűleg Ispahanban ugyanaz az állapot fog uralkodni, ami heteken keresztül Tebrisben uralkodott.

LÉGHAJÓPRÓBA. A leglázásabban Németország dolgozik azon, hogy a kormányozható léghajók feltalálható legyen. Nap-nap mellett folynak a kísérletek. Kedden állítólag ismét próbált tettek egygélyel, mely éjnek idején Berlinben szállott fel s a Hamburg—Berlin közötti utat tette meg oda és vissza egy éjszaka alatt.

NAGY TEMETÉS. Konstantinápolyban Redjeb pasa hétfőn hirtelen meghalt. Temetése óriási pompával, a nép ezreinek részvétele mellett ment végbe. Redjeb utóda a hadügyminiszter-ségben Nizami Ozman pasa lett.

ZAVAROGNAK MAROKKÓBAN. Párisból kábelzik, hogy Marokkóban 2500 arabból álló csapat szervezkedett, amely az algéri határon állomásozó francia határőrség ellen szándékozik törni. Ez annál inkább feltűnő, mert Abdul Asis marokkói szultán a legnagyobb zavarcsinálónak, Mulai Hafid el-

lenszultánnak seregét éppen a napokban verte teljesen szét.

A KIRÁLY SZÜLETÉS-NAPJA. Kedden volt Ferenc József születésnapja. Ausztria-Magyarországon mindenütt hálaadó istentiszteletet tartottak. A királyt, aki jelenleg Ischben tartózkodik, a többi államfők között Rooseveltt Tivadar is üdvözölte.

INOG A TRÓN. Egy genfi távirat szerint az új-török párt e hó végével érkekezetlet tart. Ennek az érkekezetletnek az lesz a tárgya, hogy letegyék-e a szultánt vagy sem. Ha úgy határoznak, hogy igen, akkor mindjárt kiszemelik az utódját is. A hir eddig még nincsen megerősítve.

HALÁLOS ÍTÉLETEK. Oroszországban a keddi napon a bírák 19 halálos ítéletet mondtak ki. Lodz városban magában tíz embert ítélték halálra.

AZ ESPERANTÓK. A léghajón kívül még valami máson is török az emberek a fejüket. Nem kisebb dolgot, mint azon, hogy valami világnyelvet csináljanak, amelyet a világ minden kereskedője és diplomátája használna. Úgy gondolkoznak, hogy például most egy diplomátának kell németül, angolul, francziául és vagy olaszul, vagy oroszul, vagy valami más nyelven beszélnie. Van egy társulat, amely csinált már egy világnyelvet, az esperantót. Összekotyfolta a már amugy is alaposan összekotyfolt angol, francia és német nyelvet s megszületett az esperanto, a világnyelv. Ezt a nyelvet akarják elfogadtatni a művelt világgal, hogy a kereskedőnek, meg a politikusnak stb., ananyelven kívül csak az esperantót kelljen megtanulni. Az Esperantók most tartották Drezdában negyedik nemzetközi gyűlésüket s elhatározták, hogy kiállításokat fognak rendezni, valamint könyveket kiadni az esperanto-nyelv terjesztése érdekében.

„AZ ÖRDÖG” BEMUTATÓJA

MINDEN ESTE 8 ÓRA 20 PERCZKOR KERÜL SZINRE BELASGO DAVID IGAZGATÁSA ALATT A 42-İK UTCZAI SZINHÁZBAN MOLNÁR FERENCZ nagysikerű háromfelvonásos

vigjátéka:

„AZ ÖRDÖG”

A magyar eredetű fordították:

KONTA SÁNDOR és LARNED TROWBRIDGE VILMOS.
A darabot HARRISON GREY FISKE rendezte színre.

A czimszerepet

Mr. George Arliss

fogja adni.

Az előadásra egy külön társaság áll szerződöttve, amelynek tagjai a többek közt MISS GRACE ELLISTON, MR. HAMILTON REVELLE, MISS EMILY STEVENS, MRS. GEORGE ARLISS, MR. HERBERT BUDD, MR. J. PALMER COLLINS.

Előadások MINDEN este és szombat DÉLUTÁN 2 óra 15 perckor.

F E L H I V J U K
A MAGYARSÁG FIGYELMÉT A MAGYARBÓL FORDITOTT, VILÁGHIRRE VERGŐDÖTT MAGYAR DARABRA

FÖLDMIVELÉS

NEW YORK ÁLLAMBAN.

KEDVEZŐ FELTÉTELEKKEL VÁSÁROLHAT, BÉRELHET

... FARMOT ...

RÉSZLETES FELVILÁGOSÍTÁST AD MAGYAR FÖLDMIVESNEK MAGYAR NYELVEN A

FÖLDMIVELÉSI MINISZTERIUM

MINDEN LEVÉL IGY CZIMZENDŐ:

Pearson A. Raymond

FÖLDMIVELÉSI MINISZTER URNAK

23 Park Row, New York, N. Y

Hazai Dolgok.

Öngyilkos iraszcsony.

BUDAPEST. Málnay Jenő udvari tisztviselő felesége föléltette magát és sórnyet halt. Az öngyilkosságának különös oka van: az urinót férjének súlyos betegsége keserítette el. Miután pedig a szerencsétlen asszony kisznevett, a szerencsétlen férj megőrült.

A királyi udvartartás hivatalnokai valamikor délezzel huszárhadnagy volt. A katonaságot azért hagyta ott, hogy nőül vehessen egy szép, fiatal leányt: Siebenlist Emiliát, akinek családja nem tudta előteremteni a szükséges kaucziót. A menyecske édesapja, Siebenlist ezredes vagyontalan ember volt. Az ex-főhadnagy a földművelésügyi minisztérium számvevőségénél kapott alkalmazást s boldogan élt a feleségével szerény állásában. Egyszerre nagyot lendített a helyzetükön Málnay egyik rokonának, néhai Pápay István-nak protekciójára. A kabinetiroda egykori főnöke közeli rokona volt Málnay-nak s amikor anyagi állapotáról értesült, kinevezette az udvarhoz tisztviselővé. Málnay Jenőt az utóbbi éveken borzalmas betegség gyötörte: a legsúlyosabb vérhaj pusztította szervezetét. Ez aztán idegbajt is szült és a neurasthenia egyre jobban szétrombolta a tisztviselőt. Teljes három esztendő óta alig fordult meg hivatalában, minden idejét a betegsége gyógyításának kellett szentelnie. Időről-időre meghosszabbították a szabadságát, most azonban nem halaszthatta tovább a szolgálat megkezdését s felszólították, hogy jelentkezzen a királyi palotában, vagy pedig adja be a nyugdíjazására vonatkozó kérvényét.

Málnayt iszonyúan megrögzte a szerencsétlensége; tudta, hogy képtelen a rendes munkára, sőt az emberek közé is alig mehetett, mert a vérhaj elhatalmasodott rajta s már az arcát is retentő módon elékeltentette. Nejét, aki harmincznégyesztendő, csinos asszony volt, még jobban elkésértette az iszonyú sors. Megtudta, hogy a férje örökre gyógyíthatatlan s rövid idő alatt egészen tönkreviszi a betegsége. Emiatt halálra szánta magát. Az Ybl Miklós-tér 2. száma alatt levő lakásukon revolvert fogott magára. A golyó egy pillanat alatt megölte s amikor férje a szomszéd szobából beánszorgott, már életelenül feküdt a pamtagon.

Botrány egy zugbankárnál.

BUDAPEST. Neumann Miksánál, a Neumann Miksa és társa bankház főnökénél, akit csak néhány nappal ezelőtt helyeztek szabadlábra a királyi törvényszék vádtaánása, nagy botrány volt. A Lipót-körút 27. számú házában levő lakásán megjelent Grünwald Lipót fővárosi ezimirodatulajdonos, akinél annak idején Neumann egy millió darab ezimel rendelt meg. Ezer koronában állapodtak meg, de közbefejt Neumann leteremtése. A rendőrségen Grünwald nagyon terhelően vallott Neumann ellen, ami ezt annyira elkésértette, hogy súlyosan bántalmazta a ezimirodatulajdonost. Ez feljött hozzá, hogy a ezimel árát felvegye, s az irodában ott volt Langheim dr., a cég ügyvédje is. Amikor Grünwald belépett, az ügyvéd eltávozott, Neumann pedig bezárta az ajtót s ezzel a kiáltással: „Gazember, hogy merél ellenem vallani!”, rávetette magát Grünwaldra és ütlegelni kezdte. Perczekig tartott, amíg Grünwald elmenekülhetett a lakásból, ahol a Neumann-cég alkalmazottai is bántalmazták.

Rosszkor tüszentett.

BUDAPEST. A Szentkirályi-utca egyik bérházában július hónap elejének egyik estjén Hollender Róza nevelőnő ijedten zörgetett a házmester ajtaján. — Ki az? Mi az? — szólt ki a házmester, aki már ágyban feküdt. — Jöjjön hamar, házmester ur, mert a szomszéd lakásban, a Madarászknál jár valaki. — Hát aztán? Talán megérkezett a agvságos ur. — Dehogyan is érkezett. Tisztán halottam, hogy valaki kalapál bent. A házmester nagynehezen föltápaszkodott, lámpát gyújtott és fölment a elzett lakás ajtaja elé. — Maga álmodik, kisasszony, — mondotta — hiszen rajta van a lakat az ajtón, a zár érintetlen. A nevelőnő azonban váltig erősítgette, hogy ő kalapálást hallott. A házmester hallgatódzott s rövid idő múltán is gyanus neszt hallott az utcai szoba felől. — Hát ha ez így van — mondotta — akkor rendőrt hívlak. Elhozta a sarki rendőrt, aztán egy ötleg kulcsot végigpróbált a záron, így végre nagynehezen kinyitott az ajtó.

— Tessék, rendőr ur, — szólt fogva-czogva, de udvariassan, — tessék, ön az elsőség.

A rendőr belépett a lakásba, körülkémlelt a lámpással minden szobát, minden zugot, de élőlényre sehol sem akadt. Az egyik szekrényen ugyan többrendbeli karczolat észlelt, de egyébként minden be volt zárva.

— Nincs itt, angyalom, senki, — mondotta — menjünk!

A társaság éppen távozni készült, a mikor az erkély felől két hatalmas tüszentés hangzott el.

— Egészségére! — szólt a rendőr — odament az erkélyajtóhoz, kinyitotta és odavilágított. Az erkélyen, hosszában meglapulva, egy ember feküdt. Galléron ragadták és becipelték a rendőrségre, ahol kitudt, hogy Szlovén Máttyás ismertnevű betörőt sikerült benne kézrekeríteni. A zárt lakásba a lépcsőházba nyíló kerek kis ablakon jutott be s éppen munkához látott, amikor megzavarták. Mialatt a házmester próbálgatta a kulcsokat, az erkélyre menekült, de hűvös volt az est s így történt, hogy kétszer eltűszentette magát. A budapesti büntetőtörvényszék Szlovént egy évi börtönrre ítélte.

Gyilkosság nyolczvan fillér miatt.

ARAD. Szimian Mihályné Monyoró [Aradmegye] községben késsel megölte Pantye János földművest. Pantye 80 fillérrel tartozott az asszonynak és miután ez többször hiába kérte a pénzt, az asszony haragjában megölte adósát.

Elégett gyermek.

ARAD. Az aradmegyei Kerülés községben Zsombó Jánosné földművesasszony négyéves Mária nevű leányát a tüzhely mellé állította, míg ő az udvarban dolgozott. A leány ruhája közben egy kipattant szikrától meggyuladt s a leány oly égési sebeket szenvedett, hogy csakhamar belehalt sérüléseibe. Anyja mentés közben ugyancsak halálos sebeket kapott s most az aradi kórházban ápolják.

Az Ondava titka.

BÁNÓCZ. Abaujmegye. Minap reggel az Ondava folyó partján halva találták Trapli Lajost, a felsőbodrugi vízszabályozó társulat felügyelőjét. A feje össze volt verve, a testét késtől eredő szúrások ékeltentették, meghaladt vértósa környékete a rettenetesen megcsontított halottat. Egy pástorgyerek bukkant a szörnyű leletre és megvitte a hirt a közeli Plinka-tanyára, ahol Trapli Lajos családja lakik. Nemsokára megérkeztek a hivatalos emberek, Garbinszky Sándor nagymihályi járásbíró, Tóth esendőrségi járásparancsnok és a hatóság orvos. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen hivatalnokot hátulról fejszével leütötték és miköz az ütéstől eszméletét veszítette, késsel szurkálták addig, míg kisznevett. Az áldozat zsebében megtalálták arany zseboráját és pénztét hiánytalanul. Ez kizárja azt, hogy rablógyilkosság történt. Valószínűen boszu áldozata a szerencsétlen ember. A rendőrség ilyen irányban indította meg a nyomozást.

Halál a képzélcóvalástási uton.

BARCS. Petrus Vendel bélavári lakos kilenczédmagával a választás befejezése után Barcon a vasuti szállodában vett lakást, hogy másnap reggel hazautazhasson. Petrus jó barátjával, Szabó nevű társával vett egy szobát. Petrus még eddig ki nem derített okból az ablakon át kiesett és sórnyet halt. Társa minderről mitsem tudott, mert, mikor a hajnali vonattal utazók a hullára ráakadva, a vendéglőt fellármázták, Szabó a szobában mélyen aludt. Büntény, ugy látszik, teljesen ki van zárva. Azt hiszik, hogy Pétrus szédülés fogta el és úgy esett ki az ablakon.

Az igazgató megszökött.

BEREGSZÁSZ. Két év előtt Vásárosnaményban Földműves- és Kereskedelmi Bank czimen részvénytársaság alakult, melynek Mandel Imre volt a vezérigazgatója. Eleinte rendben ment a dolog, de később Mandel a börzén játszott és elspekulálta a bank pénzeit. Most a direktor ur mintegy száznegyven ezer korona börzevesztés hátrahagyásával Amerikába szökött. Hír szerint a szökevény bankár apja megtérítette a hiányzó összegeket. Beregmegyeben nagy feltűnést keltett a sikkasztás, bár a bank mindenképpen el akarta tussolni a vezérigazgató bűnös üzleit.

Lopás a pályaudvaron.

CSÁKTORNYA. Még július 28-án történt, hogy gróf Pálffy Pál pudmerici lakos Horvátországból jövet a csatlakozó vonat érkezésére várva, átadta börtöndjét a vasuti portásnak, aki azt

az elsőosztályú váróteremben helyezte el. Mikor a vonat beérkezett és a gróf el akart utazni, a börtönd eltűnt. A börtöndben mintegy kétezer korona értékű különböző tárgyak voltak. A vizsgálat megindult és másnap a börtöndöt feltörve és kifosztva megtalálták a város közelében a réten.

Felgyújtott pálinkagyár.

DEVA. Brád község mellett ismeretlen tettes felgyújtotta Rafael Jenő pálinkagyárát. A szilvagyűjtésre szolgáló óriási fatartályok csakhamar lángban álltak, amelyek közül 100 csakhamar hamuvá égett. A kár mintegy 30.000 korona; a gyár biztosítva volt. A gyár közelében egy petróleummal itatott zsákot találtak és azt hiszik, hogy a tettes ezzel gyújtotta meg a gyárat. A nyomozás erőlyesen folyik.

Elszállított hid.

GYŐR. A multkor az 1120 méter-mázsás Rábcahidat teljes egészében az alacsony vízállás miatt nem sikerült elszállítani. A hidat végre minap éjjel elvitték. A hidat két deréglyén magas gúlaalaku gerendázatra erősítették és csavargószökökkel elvontatták.

Kézrekerült lóköltők.

HAJDUBÖSZÖRMÉNY. Veszedelemes lóköltőbandát fogott el a hajduböszörményi esendőrség. A banda nagyszámu lovat lopkodott már évek óta, míg most rajtavesztett. A mult hónap utolján a tiszatartjani országos vásáron Sívágó Imre böszörményi földbirtokosnak 600 koronás lovat éjjel elloptak. Sívágó azonnal jelentést tett a esendőrségnek és több napi fáradság után sikerült Dávid József tiszakézsi lakos személyében a tolvajt elfözni. Dávid hírhedt lóköltő és hat lopott ló volt akkor is vele a dedőhái csárdában. Majd Keszin tovább nyomozott a böszörmé-

nyi esendőrség és 12 lopott lovat találtak Dávid József és társainál. Dávid két ízben hasonló büntény miatt már 5 évig ült fegyházban. Dávidot, valamint társait letartóztatták.

Egy nyaraló szenzációja.

KISMAROS. A helység nyaralónak nyugalmát tegnap véres szerelmi dráma háborította meg. Vasárnap délelőtt Szentandrás Ferenc részönt házában egymásután négy revolverlövés dörrent el. A lakásból hangos segélykiáltások hangzottak, mire betörték az ajtókat. Az emberek szeme elé véres látvány tárult. Ott hevert a szoba padozatán a részönt fiatal és szép felesége, testéből pataként sugárzott a vér. A szoba másik részében holtan terült el a férj, akinek egy jól irányzott golyó éppen a szívet furta keresztül.

Az asszony, aki eszméletlenül volt, elmondta, hogy férje régóta féltékenykedett rá. Ugy látszik, a szomszédok szították benne ezt az érzést, mert azelőtt zavartalan boldogságban éltek. Szombaton egész éjjel nem volt odahaza. Vasárnap reggel részegen állított be s előrántott egy revolvert.

— Megcsaltál asszony, meghalsz! — riáltotta s háromszor rálőtt, ezután pedig önmagát lötte agyon. Szentandrásné sérülése súlyos, de nem életveszélyes. Az orvosok reménylik, hogy fel-

gyógyul.

Gyilkosság a havasokon.

KOLOZSVÁR. A város közönségét megint egy hatóság közeg legyilkolása tartja izgatottságban. A város egyik határőrt: Györgye Tódort eddig ismeretlen tettes szolgálati útján lelőtte. A gyilkosság Kolozsvár város felső felén levő erdősegeknél történt. Minap este szokott körútját végezte lován az erdő mellett Györgye. Egyszerre egyik bokorból lövés dördült el és a szerencsétlen holtan fordult le lováról. A ló magánosan hazament Györgye kunyhóhoz és a boldogtalan ember családja így szerzett tudomást a szerencsétlenségről. Azt hiszik, hogy orrvadászok áldozta Györgye. A többi határőrt annyira megrémítette a gyilkosság, hogy kérelemmel fordultak a városi tanácsához, kérve áthelyezését, mert a havasok mentén ezek után egy percze sem érzik magukat biztonságban. A szegény Györgyét nagy részvét mellett temették el az erdő egy öreg fája árnyékában. A rendőrség erőlyesen nyomoz a banditák után.

A csanádapáczai plébános.

MAKÓ. Bartha István volt csanádapáczai plébános, mint az ottani népbank igazgatója, bűnös manipulációkkal százhatszázöt ezer koronával károsította meg az intézetet és azután Ameri-

LEGOLCSÓBB ÉS LEGBIZTOSABB HAJÓJEGYVÁSÁRLÁSRA, PÉNZKÜLDÉSRE SCHWABACH és FIA KÉT MAGYAR BANKHAZA

1225 FIRST AVENUE, NEW YORK 1431 FIRST AVENUE,
a 66-ik utca sarkán. a 74-ik utca közelében.

TURUL

ÉZ A MAGYAR HAJKENŐCS A LEGJOBB HAJ- ÉS BAJUSZ-
ÁPOLÓ SZER A VILÁGON.
ERRŐL BARKI MEGGYŐZÖDNET, AKI EGY „INGYEN”-TEGELYERT IR.
KIS TEGELY ÁRA 50 CENT. ORALÁDI TEGELY 1 DOLLAR.
MEGRENDELÉSEK IGY CZIMZENDŐK:

TURUL - KENŐCSGYÁR

36 Caroline Ave., East Toronto, Canada.

KNAUTH, NACHOD ÉS KÜHNE

PÉNZTALVÁNYOK, HITELEVELEK A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE
ÖRÖKSÉGEKET ÉS KÖVETELÉSEKET PONTOSAN BEHAJTANAK

15 WILLIAM STREET - - NEW YORK.

MONOPOL KÁVÉHÁZ

RÓTH PÉTER Mgr.
NEW YORK, 145 MÁSODIK AVENUE, A KILENCZEDIK UTCZA SARKÁN.
Kitűnő ételek és italok. Kitűnő ételek és italok.
A MAGYAROKNAK KEDVENCZ TALÁLKOZÁSI HELYE.
SZOMBAT ÉS VASARNAP ESTE ELSŐRANG U CZIGANYZENE.

FIGYELEM!

TIZEZER DOLLAR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.
A mi dohánynunkból CSAK TIZ CENT egy csomag és NEM HUSZ CENT és MINDEN tizenkes csomaghoz adunk egy ticketet. Mi készpénzt adunk MINDENKINEK, aki a mi ticketjeinket gyűjti, nem pedig CSAK azoknak, akik A LEGTÖBBET GYŰJTIK, és pedig:
50 DOLLAR KÉSZPÉNZT 250 TICKETERT.
TIZ DOLLAR KÉSZPÉNZT 500 TICKETERT.
TIZENÖT DOLLAR KÉSZPÉNZT 750 TICKETERT.
HUSZ DOLLAR KÉSZPÉNZT 1000 TICKETERT.
A mi dohánynunk elsőrendű, tiszta minőségű. Magyarországból importált frisse mag után mi magunk termeljük.

ALEXIS PERÉNYI

TOBACCO COMPANY
P. O. Box 1539 4551 Second Ave.,
PITTSBURG, PA.
TIZEZER DOLLAR KÉSZPÉNZT OSZTUNK KI.

HAZAI, AMERIKAI

PÉRES ÜGYEKET, HITELE-
TÍZSEKET, stb. ELVALLAL

AMERIKAI ÉS MAGYAR ÜGYVÉDI IRODA

327 E. 13th ST., NEW YORK CITY.

DEUTSCH TESTVÉREK

BANKHAZA

319 East Houston st., New York
Törvényes képviselői a legjobb
hajóvadászok, Hamburg, Bréma,
Rotterdam, Antwerpen vagy Flumén át a Cunard vonalon.
Pénzügyi feladatok továbbítására
az óhazába a legmegbízhatóbb cég
KÖZJEGYZŐI HIVATAL.
Magyar kölcsönkötés, tőzsbiz-
tosítás, csomagok kézbesítése és ha-
zaszállítása.

Levélcíme:
DEUTSCH BROS.,
319 East Houston st., New York.

KUN TAMÁS

PÉNZKÜLDÉS ÉS HAJÓJEGY ÜZLETE

a saját kezében

ÓVADÉK

New Jersey államnál \$20.000

a hajóvadászoknál \$5.000

New Jersey állam törvénye

Mindenféle elnökségek, bizottságok és konzulátusok

általános feladatok.

Az utasokat személyesen elvittet a hajóra.

Levélcíme:
LOCK BOX 67 - WHARTON, N. J.

J. D. Moskowitz

OHIO ÁLLAM KÖZKEDVELT
BANKÁRA ÉS HAJÓGYŰNÖKE.

KÉT BANKHÁZ

KÖZJEGYZŐI IRODA.

A HAJÓTÁRSASÁGOK TÖRVÉNYES
ÜGYNÖKE.

PÉNZKÜLDÉS

LEGOLCSÓBBAN ÉS LEGGYORSABBAN

A VILÁG MINDEN RÉSZÉBE

JÓTÁLLÁS MELLETT.

Alapítottott 1898-ban.

J. D. Moskowitz

1441 WEST DAKOTA STREET
és KOSSUTH-TELEP

DAYTON, OHIO.

Pres.: Joseph Soisson. Cashier: E. R. Floto

THE YOUGH NATIONAL BANK
of CONNELSVILLE, Pa.

Ez a nemzeti bank minden betét után 4 százalékos
fizet. A Connelville és környékbeli
magyarság figyelmébe ajánljuk.

6. oldal.

kába vitorlázott. A hiány romlásba döntötte a kis pénzintézetet, melynél a környékbeli kisemberek voltak érdekelve, kiket a plébános manipulációja folytán a teljes tönkremenés fenyegetett. A hatóságok a kisemberek megvédése céljából gróf Apponyi Albert miniszterhez fordultak, kinek közbenjárására az állam 200.000 korona olcsó kamatu kölcsönt bocsátott a bank rendelkezésére, ezenkívül gróf Wenckheim Frigyes 60.000 korona kamatmentes kölcsönt adott. Közben a kir. törvényszék a Bartha ellen folyamatba tett büntető eljárást megszüntette, mint-hogy a panaszosok visszavonták panaszukat. A visszavonás azért történt, mert a panaszosoknak 40.000 koronát ígérték, ha a Bartha ellen való panaszukat visszavonják. Az ígért beváltása azonban elmaradt, mert edig a 40.000 koronából a károsultak mindössze csak hetven koronát kaptak, ami rendkívüli igazságtalanságot kelt a vidék lakosságában.

Tiszthelyettes és tüzoltóparancsnok.
MISKOLCZ. Minap délután kigyuladt Fodor Pál orvos háza; a tüzoltók Szombathy Sándor főparancsnok vezetésével megjelentek a helyszínen és hozzáláttak az oltáshoz. A tűz nagy veszélyvel fenyegetett, úgy hogy a gyalogos kaszárnyából egy tiszt vezetésével megjelentek a katonák is. A tiszt azonban közben eltávozott és a vezetés egy Wacsek nevű tiszthelyettes vette át. A tüzoltóparancsnok, hogy a tűznek a lakásba való behatolását megakadályozza, a házba vezető ajtókat bezáratta. Javában folyt az oltási munka, mikor a tüzoltóparancsnok észrevette, hogy a tiszthelyettes kinyitja az égő ház egyik ajtaját és a lakásba akar menni. A parancsnok odament a tiszthelyetteshez s miután az magyarul nem tud, németül figyelmeztette, hogy ne menjen a lakásba és az ajtót ne nyissa ki, illetve ne hagyja nyitva, mert azok bezárása óvintézkedés folytán történt. A lakásban különben bent volt a tüzoltóparancsnok és a rendőrkapitányi kirendeltség, hogy helyszíni szemlét tartanak az esetleg szükséges intézkedések megtétele céljából. Az udvariasság figyelemre a tiszthelyettes rátámadt a tüzoltóparancsnokra:

— Mars!
Szombathy tiltakozott a gorombások ellen és mikor a tiszthelyettes folytatta, Schwartz Árpád rendőrbiztos bemutatkozva a tiszthelyettesnek, figyelmeztette, hogy a tűz színhelyén a tüzoltóparancsnokot illeti a rendelkezési jog és neki — a tiszthelyettesnek — csak az a kötelessége, hogy katonáival fenntartsa a rendet.

— Das ist mir smarn! — felelte a tiszthelyettes — majd kardot rántva, a főparancsnoknak ment, a vagdalkozásban azonban a tüzoltók és a közönség közül többen megakadályozták, sőt a felháborodott közönség neki akart menni a tiszthelyettesnek és az inzulustól csak az mentette meg, hogy a tüzoltók távollattartották a népet és közben a tiszthelyettes szuronyos bakákkal vétele magát körül. Az eset óriási felháborodást kelt a városban; a tüzoltó-egységet azonnal jelentést tett a városnak és a katonai parancsnokságnak.

A város csendőrségét kéri.
MISKOLCZ. A városban régi panasz, hogy kevés a rendőr. A létszám soha nincs betöltve és a kevés számú rendőr kénytelen a közbiztonsági teendőket ellátni. A városi tanács oly módon akar a mai állapotokat segíteni, hogy a hiányzó rendőröket csendőrökkel akarja pótolni. A tanács felterjesztést intézett a főispán utján a belügy-miniszterhez, hogy adjon a városnak 10—12 csendőrt, akik rendőri szolgálattal teljesítenének a város területén. Miskolcz város tanácsa a csendőrség alkalmazásával különösen a város külső részében uralkodó gyenge közbiztonsági állapotokat óhajtja megszüntetni.

A honvédhadnagy tragédiája.
NAGYVÁRAD. A tavalyi biharmegyei hadgyakorlatokon csendes tragédia játszódott le. Rebreán Olivér honvédhadnagyot ezredese és tisztársai arra kényszerítették, hogy a hadbírósgéi ítéletet és a lefokozást kikerülendő, tiszti rangjáról önként mondjon le. A honvédhadnagyot azzal vádolták tisztársai, hogy a vezetésére és gondjaira bízott tiszti étkező hivatalos pénzeit, körülbelül 1250 koronát, elszikkasztotta. Rebreán Olivér lemondott tiszti rangjáról és félrevonult a beszerzészöldmegyei Priszlop községbe, hol szerény polgári állásban tengődik. Közben a gyulai törvényszék sikkasztás

miatt bünvádi eljárást indított a volt hadnagy ellen, aki a gyulai helyőrségben szolgált, miután a honvédezed parancsnoksága áttette az ügyet a polgári bírósághoz. A gyulai törvényszék vádta a honvédezed e hónap 21-én dönt a vád alá helyezés kérdésében. Rebreán, ki folyton ártatlanságát hangoztatta, elvesztettnek hitte magát. Három héttel ezelőtt egy kis csomagot kapott egy nagyváradi újságíró. A csomagban egy apró noteszkönyv volt és két-három vizitkártya, rajta ez a név: Rebreán Olivér, m. kir. honvédhadnagy. A kis postai csomaghoz, amelyet Nagyváradon adtak fel, névtelen levél volt mellékelve, amelyben az írója elmondotta, hogy két évvel ezelőtt mint tartalékos közlegény fegyvergyakorlatra vonult be a gyulai honvédegyalozredhez. Az ezred nagygyakorlatot tartott s egy alkalommal, mikor valami mezőn vonultak át, a levélhez csatolt noteszkönyvet találta, amelynek lapjai közt 1200 korona bankpénzre bukkant. Aztán így folytatta:

— Szegény ember vagyok, a családomra gondoltam, de küzdöttem magammal s vissza akartam adni a pénzt, amihez a véletlen juttatott. Azonban gyöngye voltam...
Szóval a pénzt megtartotta s el is költötte. Azonban azóta pokol az életem, nincs nyugta, míg titkát el nem árulja; ezért írta a levelet, amelyben végül bocsánatot kér attól, akinek akaratlanul szenvedést okozott.

Az újságíró a levelet kiadta lapjában és a közéletnek meg is lett az eredménye. Valami jó ismerőse a volt hadnagynak beküldte az illető nagyváradi lapot és erre most Rebreán hosszú levélben elmondja szerencsétlen történetét és a nagyváradi lap közreműködéséről és a névtelen levél eredetijét közben elkallódott, de több újságíró, aki látta azt, késznek nyilatkozott a tanuskodásra. Azt hiszik különben, hogy ezek után a névtelen levél írója is jelentkezni fog.

Furfangos lopás egy kaszárnyában.
NYIREGYHÁZA. Az itteni huszárkaszárnyában a minap olyan furfangos lopás történt, mely élénken emlékeztet a köpenicki kapitány dolgaira.

Mult szombaton este nyolcz óra után egy paradéskocsiruhába öltözött magas, izmos legény állított be a nyiregyházi 14. huszárezred 5-ik századához és a folyosón tartózkodó Molnár István napos-káplárnak jelentette:

— Jelentem alásan, berukkoltam! Ezután az ismeretlen legény elmondta, hogy őt Szabó Istvánnak hívják, béres Kovács Gusztáv hajdunánási birtokán. Behívót kapott gyakorlatra, tizenhárom társával jött, de a többiek a Pihenő-kocsimában mulatnak. A napos-káplár gyanútlanul hitt a legény jelentésében és bevezette őt az egyik szakaszba, ahol ideiglenesen ágyat jelölt ki a számára. Mikor kilenc óra után az egész szakasz lepihent, az állítólagos Szabó nesztelenül felkelt az ágyból és leemelt a polczról egy káplári attilát, egy vörös nadrágot, egy pár sarkanytus csizmát és egy 64-es számú kardot, azonkívül a szomszédja ezüst-óráját lánczsal. Minden holmit magára vett és ismeretlen uton eltávozott. A napos-káplár egy félóra mulva valamiért benézett a szobába és ekkor megdöbbenve látta, hogy a rezervista nincs ott. Fellármázta az egész századot, de nem találta meg a legényt, ellenben konstátálták a lopást. Azonnal jelentést tettek a kaszárnya-inspekciósának, aki jelentést tett a lopásról a rendőrségnek, mely megindította a nyomozást.

A jeggyűrű.
PÉCS. Farsang utolsó napjára ígér-

te Báronek János alszentsmártoni bognárség kedvesének, Reinhard Mariskának az arany jeggyűrűt és a lakodalmat. Farsang előtt két nappal azonban még nem volt pénze s elhatározta, hogy ha másképp nem, rablás útján is szerez pénzt. Vadászfegyverrel és forgópisztolyal a közeli Gordisára ment s este tíz órakor beállított Hülfrich József kereskedő üzletébe. Az üzletben a kereskedő feleségét találta, akit vadászfegyverrel agyonlőtt. A lövés zajára Hülfrich Jolán, a kereskedő legidősebb leánya rohant a szobába.

Báronek forgópisztolyával kétszer a leányra lőtt s elköltötte magát:
— Pénzt adjatok, sok pénzt!

Az öreg Hülfrich erre előadta pénzeszközét. Báronek a pénzeszköz tartalmát zsebre vágta, s távozott. Másnap már elfogták a gyilkost, akit a pécsi esküdtbírósg szándékos emberölés és rablás büntetése címén tizenöt évi fegyházra ítelt.

Megrongált nemzetiszínű plakát.
SEGESVÁR. Segesváron Petőfinek és a székegy nemzeti hősközlésének évfordulója alkalmából nemzeti ünnepélyt rendeztek. Az ünnepélyt kellemetlen incidens bontotta meg. Az ünnepség programját ugyanis magyar nemzetiszínű falragaszokon tudatták a közönséggel. Ezeket a plakátokat ismeretlen tettesek ismételtel lelépték. Valószínűleg éretlen suhancoknak műve volt ez az arcaztalan merénylet, amely különben nemcsak a magyarok, hanem a hazafias szász intelligencia körében is nagy megbotránkozást keltett.

Bestiális férj.
SZATMÁRNÉMETHI. Belbe Mihály turvükonyai lakos, aki a tavasszal vette el a falu legszebb leányát, Deák Mariskát, folyton féltékenységgel üldözte feleségét. Minap összevesztek, Belbe fejéért ragadott és az asszony fejét kettéhasította, majd egész testét hat darabra vagdalta. Belbe mindenkit megöléssel fenyegetett, aki hozzá közelít. A kisbíró megfogta, de Belbe ennek karját fejszével levágta. Végre a csendőröknek sikerült lefogni.

Izgató körlevelek.
SZEGED. A szegedi Popof testvérek szeged tulajdonosai egy szerb nyelvű körlevelet intéztek vevőikhez és a környéken lakó szerb néphez, amelyben arra kérik ezeket, hogy mint jó szerbek, csakis szerb kereskedőknél vásároljanak és kerüljenek minden magyar boltot. A körlevél miatt Somogyi Szilveszter szegedi főkapitány nemzetiségi igazgatás miatt nevezett kereskedő cég ellen elrendelte a nyomozást.

Holttest a sineken.
SZÉKESFEHÉRVÁR. A székesfehérvári vasúti állomás közelében a déli vasut 157. számú órháza mellett rettenetesen összeroncsolt női testre akadt egy mezőúr. Szép fiatal asszony teste volt. Két karját tövig lementszették, a lábszárait és a mellkasát pedig szintén összetörték a kerekek. Csak a feje maradt épen. Az asszony még élt, amikor a mentők az első segítséggel megérkeztek, de a mentőkocsiban pár perc mulva elvérzett. A holttestet a városi hullaházba vitték, ahol agnoszkálattalul hever. A vonat keresztülgázolt a szerencsétlen asszonyon és azután mintegy nyolczvan lépésnyire hurcolta. Semmiféle iratnak, vagy bárminemű más igazoló tárgynak nem akadtak a nyomára. Nem tudják, hogy ki lehet a szerencsétlen asszony. Hogy nem székesfehérvári, az már bizonyos. A rendőrség most annak kiderítése végett nyomoz, hogy öngyilkosság, baleset, vagy esetleg büntetést történt-e?

MEGGYILKOLT NAGYAPA.

Tragédia egy gazdálkodó-családban.

Szükös körülmények között turta bérbevett földjét Szedzerjesi Gyula marosvásztgyörgyi gazdálkodó. A nyomorúságot megosztotta vele Olasz Vilma, a kedvese, akit azért nem vehetett még feleségül, mert a legény még nem került sor alá. Később magukhoz vették teljes ellátásra az öreg Török Sándort, Szedzerjesi anyai nagyapját, aki megígérte, hogy néhány hold földjét rájuk fogja hagyni. Mivel pedig az öreg ur vaseszségének és elpusztíthatlan étvágyának örvendett, az alig husz éves fiatal nő mindig telenyafogta kedvese fölét, hogy szabadítsa meg az öreg-től, mert az megesszi és megissza a vagyont a s az örökségnek akkor bottal íthetik a nyomát. Mikor azután Olasz Vilma anyának érezte magát, fokozottabb mértékben sürgette, hogy a nagyapót tegyék el láb alól. A fiatal ember erre tavasszal Szászrégenből egérmérget hozott, melyet az asszony belekevert az öreg ur levesébe, de ez undorral öntötte ki tányérát, mert megérezte a gyufaszagot.

Szedzerjesi és kedvese erre negyven koronát ígért Bíró Ilés és Flinisin János fuvarosoknak, ha az öreg nagyapát éjjel álmában agyonlövik. A két székegy április 14-én revolvérrel felfegyverkezve belétek az ablakon, de nem tetek kárt Török Sándorban.

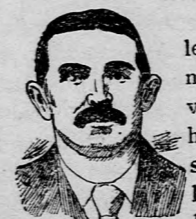
Négy nap mulva Szedzerjesi Gyula, megnyva szeretője örökös lamentálását, nyulsöréttel megtöltötte nagyapja va-

dászpuskáját s egy az ablakon keresztül intézett, jól irányzott lövéssel az alvó öregre örökre elméitotta.
A csendőrség csakhamar kinyomozta a tetteseket, de a vizsgálat során Szedzerjesi oly jól adta az agyabomlott örüllet, hogy a fogházorvos konstátálta rajta, hogy gyógyíthatatlan elmebeteg. Erre azután felhozták Budapestre a központi gyűjtőfogházba, ahol az orvosok a marosvásrhelyi kollégájuk véleményét magukévá tették s Szedzerjesi újra visszakerült Marosvásrhelyre.
A fogházfelügyelő, aki előtt gyanus volt Szedzerjesi viselkedése, egy koromsötét éjszakán kezén, lábán bilincseket, belökte magát Szedzerjesi cellájába.
— Ki vagy, mit akarsz? — riadt fel álmából a rab.
— Embert öltem, ma hoztak ide, — felelte elváltoztatott hangon a fogházfelügyelő, megzörgetve bilincseit. Holnap lesz a tárgyalás, de én tulajárok az urak eszén, bolondnak tettem magam és nem fognak elítélhetni. Hát te miért kerülél ide, czimbora?
— A nagyapámat öltem meg. De már visznek a bolondok házába. Oly jól tudta mmagamam tettenit.
A fogházfelügyelő hirtelen gyertyát gyújtott s az elősiető börtönőrök előtt az ijedségtől beszélni alig tudó rab megismételte vallomását.

A marosvásrhelyi esküdtbírósg Szedzerjesi Gyulát gyilkosság büntetése miatt életfogytiglani, Olasz Vilma két évi és három hónapi, de két bűntársat pedig két-két évi fegyházra ítélte. A Kuria szüneti tanácsa Pongrácz Jenő bíró előadása után Tassy Pál helyettes koronaügyész indítványára a vádlottak semmisségi panaszát elutasította.

Lehetetlennek hitt Dolog elerve.

Igentsiztelt Doktor Úr!

Én már azt hittem, hogy nekem lehetetlen lesz még valaha egészségemet vissza kapni, A mennit én orvosoltattam magam, az már sok volt, s már barátaim és ismerőseim is azt hitték, hogy itt kell hagynom e világot. Nagy mértékű szívbajom és oldalifájásom már testben és lélekben összetörtött egészen. Mint a fuldokló ember kap a szalmaszálhoz, úgy menekültem én is végső kétségbeesésben Önhöz, és ezen lépésnek köszönhetem életemet, mert Ön bajamból rövid idő alatt teljesen ki gyógyított s ma tökéletesen ép és egészségesnek érzem magam. Hogy találjak szavakat, Önnek ezen jószágát és nagy, mely tudományát megköszönöm? Arra kérem jó Istenünket, hogy tartsa meg Önt az emberiség és szenvedő honfitársainak javára még sokáig, nagyon sokáig. Beteg honfitársaimnak pedig öszintén és tiszta szívből tanácsolam, hogy bár mily bajban szenvedjenek is, ne pancsoltsák magukat hozzá nem értő orvosokkal, de forduljanak azonnal Önhöz, s az Ön nagy tudománya segíteni fog rajtuk bizonyára.

Tisztelettel vagyok
Pottsville, Pa. 813 Clarence Ave. Gerliczky Gergely

A nagy tudományú orvos segítségének igénybe vételét ajánljuk minden betegnek.

A Collins N. Y. Medical Institute
140 West 34th St. NEW YORK.

PRÁGER JÓZSEF

MAGYAR ÜGYVÉD, JOGTANÁCSOS ÉS KÖZJEGYZŐ.
Főiroda: 250 BROADWAY, NEW YORK. Fiókiroda: 239 E. 14-IK UTCZA, 11-1K emelet, ahol naponta oelt hat óráig kezdve találhatók.
ELVALLAL BARMILY PERES ÜGYET MELYTANYSOK ÁRAK MELLETT.

JACOB KLEIN

MAGYAR BANKHÁZ, HAJÓJEGY- ÉS KÖZJEGYZŐI IRODA.
A PENNSYLVANIA VASÚTTÁRSULAT EGYEBÜLI MAGYAR FŐÜGYNÖKSÉGE
1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA. 207 SIXTH AVENUE, HOMESTEAD, PA.
KÖLDÖNK pénzt az ó-házba gyorsan és biztosan; a legrovidebb időn belül kúbsztitjuk a pénz kiutalását igazoló eredeti postai feladó-vérvényt.
VÉREZŐNK és ELADÓNK külföldi pénzeszköz, Pennsylvania állam bankházaiknak nagy részét elhelyeztik bármely hazai bankban, vagy a Magyar Királyi Postakészpénztárban és beszeresnek az eredeti besztékönyveket.
ELADÓNK HAJÓJEGYEKET bármely hajóra a hajótársulatok eredeti árán és nagy kiterjedésű besztékönyveknél fogva utassaink mindentől a kellő védelemben részesülnek.
JOGI KATONAI, telekkönyvi és hazai peres ügyekben szakértelemmel gyorsan és pontosan járunk el.
ELFOGADUNK betéteket a Duquesne Magyar-Amerikai Takaré- és Hiteltársulat javára is.

The American Savings & Trust Co., Duquesne, Pa.

ALAPTŐKE ÉS FŐLÖSLEG \$175.000.00.
Allami ellenőrzés alatt álló takarékpénztár négyezerháromezer betétesre, hol a magyarok kamattalás mellett a legbiztosabban őrítik meg pénzt.
IRJON ÁRJEJYZÉKÉRT E CZIMRE:
JACOB KLEIN
1340 PENN AVENUE, PITTSBURG, PA.

OLCSÓ FARMOK!

TIZENÖTEZER hold kövér szűz föld VIRGINIA és NORTH CAROLINA államokban NORFOLK kikötőváros közelében, HUSZ HOLD KITÜNS kövér föld, HÁROMSZOBAS UJ HÁZZAL együtt \$400—500, mely összeg egyharmadrésze fizetendő, a maradvány 4 évi részletben. Magyar szomszedság. Bővebbet a telepítés magyar vezetőjétől:

J. ZOLTÁN RÉDAY

548 E. MAIN ST., NORFOLK, VA.

SZABÓ LAJOS POSTAMESTER

CHROME, N. J. ÉS VIDÉKE
Egyedüli magyar közjegyzője. Hajó- és vasúti jegyek törvényes ügynöke. Pénzszállítás Európa bármely részébe. Az Egyesült Államokban engedélyezett Money Orderen szállítok, hol \$10.000 óvadék van letéve. Minden reám bízott törvényes ügyeket a legszakosítottan elvégzek. Tanácsot és utasítást ingyen adok. Czím: LOUIS SZABÓ, CHROME, N. J.

SZOMORU NAPOK.
REGÉNY.
Irtá: Jókai Mór.

[Nyolczadik folytatás.]
Később azután hol csufolták, hol diszították vele; lehetett kötekedésnek is venni, félelemnek is, hódolatnak is, a hogy mondvá volt. Természetesen csak háta mögött, mert a kötekedéssel igen rosszul járhatott volna nála az ember, a hízkeléssel pedig, ha lehetséges, még rosszabbul.

A vas-ember szobájában áll az ordonance, kezében nagy, pecsétos levéllel.

Egy magas, gránátos termetű vitéz, keményen kipődrött két hegyes, öklelő bajusszal, melyek úgy állnak előre, mint két veszedelmes szurony, két piros pófáján egy-egy kemény ráncz vonul végig, élő tanubizonyosságul, hogy a vitéz már nem mai gyerek. Álla meg van támasztva erősen a kemény nyakszoritóban, s csakója lekötve álla hegyére a vihar-csatlóval. Kabátja fehér, mint a kréta, s gombjai úgy fénylenek, mintha most hozták volna a boltból; a melle közepén ott ragyog díszesen az a nagy rézérem, mire hajdanában olyan büszkék voltak a vén hadastyánok. A vitéz mozdulatlanul áll az ajtófélf mögött, keblébe dugva egy nagy pecsétos levél; semmi iz sem mocczan meg rajta, sarkai egymáshoz nyomva, két tenyere a zsinóron, csak szeméi járnak néha loppa felére, de a nyaka akkor sem mozdul meg.

Járnak pedig a szeméi félre azoképpen, amint egy kis tömpe leány, valami faluról hozott pesztonka, gömbölyű ragyogó arczával, hátul leeresztett pántlikafarku hajjal, jó-megy a szobában, mintha valami dolga volna ottan s loppal felkacsintgat a szál katonára, s látszik, mennyire szeretné neki mondani: félek ám én kendőtől.

— Ugyan, miért nem ül le katoná bácsi, no? itt a szék, ni. — Meg is törülte a székét kötényével szépen.

— Az volna szép, — viszonzá a hadfi, — ha az ordináncz leülne a generális szobájában. Majd készen volna a kurtavas.

— Hát miért jött, hallja?
— De biz' azt nem kötik a te orrodra, hugám.

— A generális urat keresi? odabenn van az asszony szobájában, menjen be.

— No, te szép emberséget tudsz. Az ordinánczot beküldené az asszony szobájába.

— Hát adja ide azt a levelet, majd én beviszem.

— Nem azt, hugám. Nem szabad az ordináncznak más kezébe adni a levelet, mint akinek írva van.

— Tud kend írni, ordináncz bácsi?
— Hát te szép ember! Ha írni tudnék, régen ősemster volnék.

— Miért nem teszi le azt a csákót? nehéz lehet a'.

— No, már most hugám, elég volt a szép szó; fordulj! indulj! takarodj! hi-nak a konyhában.

A pesztonka szaladt; a veteránt bosszantani kezdte már a sok együgyű indítvány.

Kis idő múlva visszabandzsalt gott a kis kurta leányzó, elébb csak fejét dugta be a konyhaajtón, mintha kémlelni akarná, ha vajjon nem harapja-e le az orrát az a nagy katoná? pedig így is elég pisze volt.

— Ordináncz bácsi. A szakácsné küldött három pogácsát magának.

— Hát jól van.

— Vegye el hát, no, — szólott, messzi-ről nyugtatgatva neki a tepertős pogácsákat, mint valami harapós ugatár-nak, aki a láncra van kötve.

— Azt nem tehetem, — válaszolt szilárdul a hadfi.

— Hát nincsen keze?
— Az nincs. Hanem, ha akarod, hát beleteheted a tölténytartómba ide hátul.

— Ebbe ni? — kérde a tömpe elbámulva.

— Hát a katoná? — kérde a tömpe elbámulva.

— Tedd közé, nem árt az annak.

— Nem süll az el?
— Ha csak a te szikrázó szeméidől nem.

A pesztonka félve nyitotta fel a katoná táskája fényes fedelét, fel-felnézve rá, ha nem izzasztja meg, s aközben kivánsian nézegette össze azt a sok furcsa gömbölyű dolgot, amiktől úgy szeretett volna félni.

A hadfiának ugyan nem volt szabad

megmozdítani a kezét, de annyit mégis megtett, hogy két ujjjával hátranyulva, jót csipett a leány kövér karján.

— Ejnye, de rossz ember kend, katoná bácsi.

— Elhiszem azt, nem is nőtem volna meg különben ilyen nagyra.

— Hát aztán tudja, miért küldte magának ezt a szakácsné?

— Azért, hogy megegyem.

— Jaj, be rossz ember kend. Mindennek olyan rosszakat mond. Azért küldte, hogy majd ha vesszözés lesz, hát aztán megmondja neki.

— Szereti a szakácsné a vesszözést nézni, ugy-e? Szép mulatság is az. Hát te láttad-e már?

— Nem én.

— No, azt megnézd. Ez leányoknak való. Annyi uri asszonyság van ott olyankor, mint valami komédián.

— Jaj, csak már lenne mentül hamarabb. Nem lesz mostanában? Ugy-e bár azt a generális ur rendeli el? Ha én generális volnék, mindennap reggel vesszözöttenék, este muzsikálnék.

— Az nagyon jó lenne. Gyere ide hát, majd megsumog.

— Igazán? — kérde a leány a katoná felé fordítva fél képét. De nem kiált a fülembe?

Mikor azután olyan közel volt a katonához, hogy az a fülebe suhított, az egyszerre kegyetlen mérges csókot czuppantott a piros pófájára.

A leány az ajtóig ugrott ijedében, de ott megállt, kék kötényével dörzsölte orczáját.

— Maga ugyan rossz ember, ordináncz bácsi. Aztán még csak azt sem mondta meg, hogy mikor lesz hát vesszözés?

— Ne busulj, babám. Lesz annál is szebb. Főbelövés lesz nem sokára.

— Főbelövés? No, ez derék. Kit lönek főbe?

— Katonát, hugám.

— Talán éppen kelmed lövi meg?

— Az bizony meglehet, hugám.

— Jaj, katoná bácsi.

A tömpe leányzó el is pusztult abból a szobából, ahol olyan kegyetlen ember áll, aki még az eleven embert is meg-lövi s odakünn a konyhában azután sokáig eltanakodott a szakácsnéval, hogy milyen mulatság lehet az, mikor valakit főbelönek. Akkor majd korán fel kell kelni, mert bizonyosan hajnalban történik meg, bár csak el ne aludnánk az időt, bárcsak ki volna már téve a főbelöendő a siralomházba, vajjon mit véthetett? Hátha meg találunk neki kegyelmezni? De hiszen az nem fog megtörténni, a tábornok nem ad kegyelmet senkinek; ha tulajdon fia volna, sem kegyelmezne meg neki, aki vétett; mert az „vas-ember“.

A vasember pedig odabenn ül neje szobájában, egy kis himzett, kartalan székecskén; átellenben egy magas emelvényes divánon neje foglal helyet, egy kis, finom, átlátszó asszonyka, olyan arczal, mint az alabástrom, s kezes-késsel, amikkel egy tízéves gyermek is meg volna csálva, ha osztályképpen jutott volna neki. Apró, epernyi szája alig látszik beszédre alkotva lenni, annál többet tudnak beszélni nagy, sötét-kék szeméi, mik e pillanatban arról beszélnek, hogy aki szeret, az nagyon boldog.

A vasember ott ül előtte, két könyökét térdre téve, s két karját előretárva. Ezen a két karján van egy tekercs ezérna kifeszítve, amit a finom asszonyka nagy gyorsasággal gombolyít le onnan.

Csak egy kissé kellene a karjait szét-feszítenie s az egész tekercs szétzakadna róla, de tud vigyázni, hogy a szál el ne szakadjon s nagyokat kaczag fűlöt-te, ha ügyetlenül hordozta karjait, hanem azután bocsánatot kér és ígéri, hogy jobban fog ügyelni.

— Kedves édes. Van nekem egy régi kardom a francia háborúból; nem tudná valami hasznát venni?

Az asszonyka elneveté magát. Olyan kedvesen tudott nevetni. Mintha az üvegharmonika harangjai ütődének egymáshoz.

— Értem a célzást. Ha gazdáját tudom gombolyításra használni, a kardját használhatnám olló gyanánt.

— Igazán mondom.

— Nem használ semmit. Önnek el kell vágni, míg a fonal lejár.

— Természetes, azt én igen helyesnek találom. Nem is engedném másnak. A ezérna tartásához nagy lelki-erő kell, azt nem minden ember állja ki; akinek szédélgős a feje, az megbukik vele. Ez tudomány. Aztán én meg is esküdtem a pap előtt, hogy „vele török, vele szenvedek“. Ime, tanusított. Ahol ni. A fonal megint bogra akadt. Már

most ha ezt a szobaleány tartaná, ön bosszankodnék, az én kedves kis feleségemnek pedig nem szabad bosszankodnia. Tudja? Nem szabad bosszankodnia.

Az asszonyka kibontá a bogot, a férj gyöngéden megcsókolá a közeljutott kezét; az asszonyka úgy tett, mintha észre sem vette volna, pedig tudta azt igen jól.

— Lássá édes kedves, engemet ön tanított meg arra, hogy enmagamat rendkívül derék embernek tartsam. Azelőtt ha mondták, hogy Vértessy tábornok ilyen meg amolyan ember, én csak hallgattam magamban: beszéljétek, beszéljétek; én tudom, hogy Vértessy tábornok olyan félnék, mint egy gyermek; van egy dolog, amitől úgy fél, mint akármelyik iskolásgyerek: — a ezérnagombolyítástól. Mikor kis diák voltam, kétszer szöktem el hazulról e miatt. És lám, az én kis feleségem felvilágosított engem, hogy Vértessy tábornok ettől sem fél! Tisztelet! Vértessy tábornok bátor ember.

— Persze, Hercules is a tízenharmadik munkája által lett leghíresebb, mikor Omphale asszonyságnál tartotta a fonalat karjain.

— Ez volt legnagyobb hőstette. Önök delnök nem képzelik, mekkora zsarnokságot gyakorolnak a férfi-nemen, mikor e rettenetes rabszolgaságra kényszerítik. Lánczot viselni tréfaság, de mikor megkötik az embert szál ezérnával, egy vékony fonalkával s azt mondják, hogy azt elszakítani nem szabad: ez kegyetlenség. Miért is nem találunk fel az angolok valami gépet erre a ezérná; törék a fejüket a gózhajón, a nöemanczipáczió, a négerék felszabadításán, hanem ettől a bilincstől, ettől!...

— Ügyeljen a ezérnára!

Valóban a veszélyes bilincsek nagy veszélyben forogtak, hogy a tábornok egy mozdulatával igen apróra fogja őket szakítani.

— Mindjárt elveszem öntől, ha szépen nem viseli magát. Ki látta azt: ennyit lamentálni egy kis ezérnagombolyítás miatt!

— Oh, én nem magamért beszéllek. Én szokva vagyok mindennemű strapáczákhöz. De különösen sajnálom a szegény ártatlan gyermekeket, akik e természet elleni járom alatt nyögnek. Csak vegye fel kedves édes: egy olyan ártatlan nyolcz-kilencz esztendő fúcska, akiben még olyan elevenen pezseg a vér, aki látja az ablakon besütini a napvilágot, hallja a pajtákok lármaját odakünn, amint labdázna, aki szeretne maga is futni, hajgálozni és kurjongatni, szeretne birkózni és bukfeneczeket hányni, és azután ott kell neki állnia a szoba közepén, megkötve egy szál pamuttal és járattatni a kezeit, mint valami együgyű gépnek és egyik lábáról a másikra állani, és várni a véghetetlen ezérnának végét. Csodálom, hogy a fiúk mind buták nem lesznek emiatt. Csodálom, hogy ezt a tanárok be nem tiltják. Ha énnekem gyermekem volna, annak nem lenne szabad ezérnát tartani. Nem, az én fiam nem fog gombolyítógéppé lenni soha...

S ugy látszik, hogy már ez több volt a tréfánál, mert a derék hadfi egészen elfeledkezék a karjaira bízott tekercsről s gyöngéd elragadtatással ölelé magához piruló kis nejét.

Az asszonyka türelmesen bontogató ki a zavarba jött fonaltékercs labyrinthisait s azután nagyot sóhajta monda:

— A között még az élet és halál van... Ők tudják, hogy miről beszélnek.

A főlbeszakadt munka ismét újra kezdődött; a vasember most már egészen elhallgatott, csak arca öntudatlan derüjén látszott, hogy lelkét valami kedves eszme foglalta el, s most mulat legjobban, észre sem veszi, hogy a fonal lejárt.

Akkor azután azt mondja, hogy:
— Kezdjünk másikat.

Nagy mulatságát találhatja benne. Az asszonykának most már gombolyítandó selyme is van. Ez magasabb jele a gyöngédségnek. A népdal is megbecsülte vele a szerelem rabját, midőn foglyul selyemszálra köti.

— Hanem kedves édes, mikor én kis gyerek voltam, s aztán ezérnatekercset kellett tartanom, nekem akkor néniém meséket szoktak mondani, azzal kárpótoltak.

— Szívesen.

— Tehát: „hol volt, hol nem volt“.

— Volt egyszer egy leány, aki mindig halni készült.

— Aha! Ez aligha az operenczián tul volt.

— Szüntelen sápadt volt és bőknak vette, ha azt mondták, hogy olyan fehér, mint a halál.

— Sok nyers kávé és krétát evett bizonyosan.

— Kérem, én mesét akarok mondani, nem emberszólast.

— Hallgatok.

— Néha annyira mentek bizzar eszméi, hogy táncvizigalmakban fekete szegélyű fehér ruhában jelent meg, fején myrtuszokozorúval, ahogy a halottakat szokták öltöztetni; mellü gyanánt halálfehé viselt egy gyöngyszemből faragva, s dicsekedett, hogy keztyüje egy megholt barátja koporsójából való.

— Nem követe el gyöngédtelenséget, ha mosolyogni talállok?

— Nagyon kérem, hogy ne tegye azt; igen meg fogná banni egy perc múlva.

— Ah, ah. Én ismertem egy embert, aki abba a hölgybe szerelmes volt.

[Polytatása következik.]

THE 'STATE BANK'
AZ ÁLLAM BANKJA
378 Grand Street, New York City.

Elnök Richard O. L., alelnök Kohn Arnold, másodalelnök Burckett L. Walter, pénztáros Voorhis A. I., alpénztáros Kneisel János.

Tőke, feleleg, nyeresemény,	
több, mint	\$1,000,000
Betétek több, mint	16,000,000

Pénzküldemények elfogadnak a világ minden részében.

HAJÓJEGYEK minden vonalra kaphatók.

KAIL G. ÁRPÁD
BANK ÉS HAJÓJEGYSZÁLLÁS
— Alapított 1890-ben. —
Hajójegyzői iroda egy házi, mint amerikai ügyek elintézésére. Pénzküldés az 6-házába hirtelintézetesen, a legpontosabbban és legolcsóbban.

UNIONTOWN, PA. W. MAIN STREET.

HA BAJBA JUTOTT, FORBULJON NAAR MANFRED
Békebíróhoz,
1 E. STATE STREET, TRENTON, N. J.,
aki tanácsot, segítségül látja el.
MAGYAR, NEM T. TÖT, LENGYEL stb. TOLMAGS MINDIG KÉSZEL.

A NAP
A magyar utazás szakszolgálatja. Magyarországon leggyorsabb és legolcsóbb utazás. Feladás szerkesztője: Braun Sándor. Politikai (nyomtatás): Erdős Ágost, Lengyel Zoltán és Dr. Kalmar Antal.

A NAP a 49-es számú legújabb katonája s a 37-es politikai legújabb katonájának kiadása.

A NAP nemcsak a legkisebb lap, de a LEGOLCSÓBB IS.

Előfizetés Amerika területére egész évre	\$5.-
Félévre	\$3.-
Közvetítésre	\$1.50

Mutatványosnak a kézzel írt kiadás.

A NAP kiadónvárosa:
Budapest, VIII. ker. Rökk Sétány-u. 9. sz.

RIZSÁK JÁNOS
passaic pénzküldő budapesti irodája
IV., Süte-utca 6. szám alatt van.
Irodavezető: RIZSÁK MIHÁLY.

RIZSÁK JÁNOS, KÖZJEGYZŐ

MAGYAR PÉNZKÜLDŐ ÉS VÁLTOINTÉZETE
127-2-ik UTCZA, PASSAIC, N. J.

PÉNZT a legpontosabban és lehetőleg leggyorsabban küld az 6-házába. Az összes hajótársulatok meghatalmazott képviselője.

MINDENEMŐ közjegyzi okiratok szakszerűen kiállítanak és konzultátsulag hitelesítettek. Jogi, katonai és telekkönyvi ügyekben pontossággal járok el.

REAM BIZOTT ÜGYEKBE pontosan és lelkiismeretesen járok el.

AZ UTASOKAT SZEMÉLYESEN ELKISÉREM a hajóhoz.

UTBAIGAZÍTÁST, felvilágosítást és tanácsot INGYEN adok.

FIÓKÜZLETEK:
ALPHA, N. J. FRANKLIN FURNACE, N. J.
WHARTON, N. J. SOUTH BETHLEHEM, PA.

MEGBIZHATÓ BANKÁROK.

E rovat alatt oly bankozásokat nevezünk meg, amelyekhez honfitársaink bátran fordulhatnak pénzküldés vagy pénzbetétek eszéjéből.

NEW YORK ÁLLAM.
KNAUTH, NACHOD és KOHNE, 15 William street, New York.
KISS EMIL, 104 Second Ave., New York.
Tíz év óta fennáll.
NEMETH JÁNOS, 457 Washington street, New York.
DEUTSCH TESTVÉREK, 319 Houston street, New York.
Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzi hivatal.

NEMZETKÖZI UTAZÁSI IRODA és PÉNZKÜLDŐ TÁRSASÁG, igazgató Láng József, 1496 Second Ave., New York City.
SCHWABACH MAGYAR BANKHÁZA, 1431-1 Avenue, a 74-ik utca közelében.
Pénzküldéseket gyorsan és biztosan eszközöl. Hajójegyket minden vonalra árusít. Közjegyzi okiratokat kiállít és hitelesítet. Bankárok, hajójegy- és vasut., ügyvédi- és közjegyzi iroda. Kőcsönkönyvtár.

PENNSYLVANIA ÁLLAM.
B. HENDLER, successor to A. HENDLER SON & Co., Cassandra.
Pénzküldemények Magyarországra és Európára bármely részére olcsón, gyorsan és biztosan. Hajójegyket az összes vonalokon az 6-házába sehol olcsóbban nem kaphatók.

FIRST NATIONAL BANK, Első Nemzeti Bank, Minersville.
Alapitke \$500,000.00, tartalékpal és szét nem osztott nyeresemény \$75,000.00. Elnök Charles R. Kear, pénztáros Harry F. Potter.
ROTH JÓZSEF és FIAI, a Monongahela-völgynek legrégebb bankháza, saját épületben, 670-ik Ave. és Locust st. sarkán, McKeesport.
Pénzküldés az 6-házába gyorsan, pontosan a legolcsóbb árfolyam mellett. Hajójegykeladás az összes vonalakra a legalacsonyabb árral mellet. Közjegyzi okiratokat szakértelemmel kiállítanak és a konzultátsul hitelesítést beszerzik. Czím: Jos. Roth and Sons.
HUNGARIAN AMERICAN SAVINGS & TRUST CO. Duquesne Magyar Amerikai Takarékos és Hitteltársulat, Duquesne.
Alapitke és föléleg 175,000.00 dollár. Pennsylvania állam legerősebb bankháza. Egyike s az egyedüli magyar államilag ellenőrzött magyar bank Amerikában. Igazgatói és részvényesek magyarok. Fizet két százalékos csekk számlára, 4 százalékos betét-számlára. Pénzküldés, hajójegykeladási és közjegyzi iroda.
KLEIN JAKAB, magyar bank- és váltóüzlete, 1340 Penn Avenue, Pittsburg.
Megbízható pénzküldő és hajójegykelarústó. Kiállít közjegyzi okiratokat és elvállalja hazai ügyeknek elintézését.

KAIL G. ÁRPÁD, Uniontown, Pa.
Amerikai és hazai ügyek elintézése. Közjegyzi hitelesítés. Pontos pénzküldés.

OHIO ÁLLAM.
PERCEL LAJOS, 532-534 Pearl street, Cleveland.
THE DOLLAR SAVINGS & TRUST CO., Youngstown.
Vagyon: \$1,500,000. Pénzküldés gyorsan, olcsón és pontosan. Pénzbetétek után 4 százalékos kamatot fizet. Üzletvezető: Burger B. Lajos.
MOSKOVITZ J. D., 1441 W. Dakota st., Dayton.
Közjegyzi iroda. A hajótársaságok törvényes ügynöke. Pénzküldés a világ minden részében jótállás mellett, olcsón és gyorsan.

WISCONSIN ÁLLAM.
MERCHANTS AND SAVINGS BANK, Kereskedelmi és Takarékbank, Kenosha.
Wisconsin állam felügyelete alatt. H. B. Robinson elnök. Tőke \$25,000. Elad hajójegyket minden vonalra. Pénzeket elküld a világ bármely részére. Takarékbetéteket elfogad.

NEW JERSEY ÁLLAM.
RIZSÁK JÁNOS, 128 Second street, Passaic.
Pénzküldés és hajójegyket. Bármennem okiratokat elkészít.
JOSEPH MAJOR MYERS, Phillipsburg és Alpha.
Pénzküldés, hajójegyiroda és közjegyzi hivatal.
WÁRADY LAJOS, 449 S. Broad St., Trenton.
Pénzküldés és hajójegyüzlete. Házak, telkek vétele és eladása.

WÁRADY LAJOS
Hazai peres és katonai ügyek pontos elintézése.
PÉNZKÜLDÉS AZ 6-HÁZABA.
Az összes hajóvonalak képviselője. HÁZAK VÉTELE ÉS ELADÁSA. magyar közjegyzi
449 S. Broad St., Trenton, N. J.

ELŐ NEMZETI BANK
FIRST NATIONAL BANK
MINERSVILLE, PA.
Alapított 1864-ben. Schuykill-County legöregebb nemzeti bankja.
Alapitke \$50,000.00
Tartalékpal és szét nem osztott nyeresemény 75,000.00
Elfogad pénzbetéteket s a pénzt csekk alapján vagy szóbeli felkérésre azonnal visszafizeti.
Pénzküldéseket a világ bármely részére bank- vagy postautalvány útján eszközöl.

Charles R. Kear elnök. Harry F. Potter pénztáros.

POLITIKAI HIRDETÉS.

A NÉP TAFTOT KIVÁNJA.

Tapasztalatai révén mindenkinél alkalmasabb az Egyesült Államok elnöki tisztére.

Gyorsan terjed és növekedik honfitársaink körében az a meggyőződés, hogy Taft H. Vilmos, a republikánus párt elnökjelöltje az az ember, aki erre az állásra rátermett s akinek kezében nyitott a nagy országnak, mint honfitársainknak érdekei biztosak.

Szükséges, hogy egy ilyen nagy kormány fejé, hogy ez ország nyolcvan milliónyi népének legelső embere olyan legyen, aki, hogy a kormányzás egészes, az ország biztos és az üzlet prosperáló lehessen, tapasztalatai és ismeretei révén minden tekintetben alkalmas legyen erre a hivatalra.

Talán nem is található olyan ember, aki a közéletben szerzett tapasztalatai révén ezen hivatal betöltésére alkalmasabb volna, mint éppen Taft ur. Egyetemi tanulmányainak végeztével ügyvéd lett és mint ügyvéd megtanulta ismeri a törvényeket. Majd bíró lett és mint bíró megtanulta a törvényeket méltányosan alkalmazni; majd a Philippi sziget kormányzója lett abban az időben, amikor ott a legnagyobb zűrzavar és kavardás volt s ebből ő békét és rendet tudott teremteni, s ott

megtanulta, miként kell a népet kormányozni; azután hadügyminiszter lett s ebben az állásban, ahol tényleges főfelügyelője volt a hadseregnek, megtanulta a kormányzás védő- és támadó erejét irányítani.

Mint a nagy Egyesült Államok elnöke, összesítve lesz benne mindaz, amit tanult és az ilyen ember kell arra a helyre.

A mi honfitársaink okossága és észlelyessége észrevette, hogy az ő érdekük ilyen embert bírn az elnöki székben és el vannak határozva, hogy mindent megtegyenek az ő megválasztása érdekében. Ő megkapja honfitársaink szavazatát, az bizonyos és ha volna még valaki, aki most kétségben van aziránt, hogy miként szavazzon, azt hisszük, nem is oly sokáig fog tartani, hogy meggyőződjének arról, miszerint az az ember, akit ő azert kívánnak, mert legtöbbet tud érettek tenni, senki más, mint Taft ur.

Sherman S. James alelnökjelölt kitűnő jelöltárs, egy józan konzervatív és észlelyes üzletember.

ELŐFIZETŐINK.

Nyilvántartás hetenként.

Kellemetlenség elkerülése céljából minden héten a helyi fogjuk nyugtatni a „Bevándorló”-ra való előfizetéseket. Aki az egyik héten akar ügynöknek, akár posta útján fizetett s a fizetést követő számban a megtörtént fizetésről nem találja e rovatban a nyugtát, a saját és a lap érdekében cselekszik, ha a mulasztásáról bennünket haladéktalanul értesít.

Egész évre fizetett New Yorkban Fodor Zsigmond; Landsfordon főt. Patyansky István; Youngstownban Tavassy István; Pittsburgban Juhász Tamás; Danburyban Tizedes József; Cleveandban Staja György; Jessupon Horváth János; Throopon Szeggy János; Pittstonban főt. Pavco A.; Murray Cityben Czinka Lajos.

Felérre fizetett New Yorkban Kienzl József, Szokolovszky József; St. Louisban Kvitzy Albert; South Bethlehemben Boeckor Mihály, Csizmadia György; Scrantonban Uhrin György, Németh Gyula, Szalay Jenő, Throopon Paulovits J., főt. Csizmadia Pál; Readingen Lengyel Sándor; Bernardsvillen Tamásy János; Cleveandban főt. Böhm Károly, Kassay Kálmán; Eastonban Klein Anna; Peckvillen Kovács István, Kareba János; Dickson Cityben Németh János, Szabó Ferenc; Pittstonban Menyhart Ferenc; Murray Cityben ifj. Huszár János; Raylandon Mészáros János; Pittsburgban Szitás Ferenc; Cincinnatien Csatlós Pál; Magyarországon Darván főt. Kriesfalussy György.

Negyedévre fizetett New Yorkban Schwarcz Julia; Olyphanton Balla József.

HALOTTGYALÁZÁS.

Borzalmak egy koporsó körül.

A budapesti „A Nap” augusztus elsejéről keltezett számában olvassuk: Krafft-Ebing könyvébe kívánczik az a rémes eset, amely a zemplémegei Tiszakaradon történt. Egy parasztfü meggyalázott egy női holttestet, aztán kitört rajta az örület és szörnyet halt. A falu egyik jómódu iparosának tizennyolcz éves szép leánya meghalt a napokban. Tüdőgyulladás áldozata lett. Az apa Kóro Sztója parasztfü biza

meg a halott őrzetével. Kóro este bent a halotaszobába és hajnalig virrasztott mellette. A fiu szerelmes volt a leányba és a borzalmas vágy, a holtan kiterített hajdon láttára, annyira hatalmába kerítette, hogy undok merénylőre vetemedett. Azután a ravatalra borult és keserves jajgatással siratta szerelmét.

Hajnaltáj bejött az apa, hogy meglátogassa drága halottját. Megállott ereiben a vér, mikor a holttestet a földön találta. A koporsó üres volt. Kóro kiemelte a halottat és úgy hajította végre a gyalázatos, hajmeresztő tettet. Az apa rávetette magát a parasztyerekre, föllármázta a ház népet s ezek segítségével megkötözte a merénylőt. Kóro egyszerre elszápadt, száját habos tajték borította el, üvöltött, a leány nevét kiáltozta, — aztán élettelenül bukkott el a padlón. Orvos jött, aki megállapította, hogy a parasztyü megörlött, majd szívszünet érte. A leányt nagy részvéttel temették el.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

ÉRDEKLŐDŐ, California. Nem egy év mulva, de ez év folyamán fizetek a drótnélküli telefon részvényei után osztalékot. Eddig már négy ízben fizettek.

B. ANDOR, New York. A Belasco-színházban „Az ördög”-öt magyar fordítás után mutatják be, az előadás mutatja tehát a magyar jellegét. A Garden-színházban német fordítás után adják a darabot, amelyben még a neveket is megnevezik. A magyar ember tehát — eltekintve attól, hogy a Belasco-színházban az előadás jobb is, — már tiszta magyar szempontból is inkább a Belasco-színházat látogatja. Hogy egyes magyar lapok miért itik a németesített darab számára a dobót, tisztára az ő dolguk.

SZIJARTÓ ANDRÁS, Harford. A kérdézet címmel nem szolgálhatunk. Levélnek egyéb részét alkalmilag felhasználjuk.

CSEH ANDRÁS, Poughkeepsie. Igazán sajnáljuk, hogy bővebb felvilágosítással nem szolgálhatunk. Ha azonnal, mielőtt a cikket olvasta, hozzánk fordult volna, utána nézhetünk volna. Most már nem lehet nyomonzni a dolgot.

JANKOVITS JÁNOS, New Eagle. Az ön ügye felette bonyolódott. Az összes részleteket kell tudnunk, mielőtt tanácsot adhatunk. A napokban különben magánlevél megy.

JANOWSKY LASZLÓ, East Toronto. A címváltozást bejegyeztük. Az egyebek dolgában a hét folyamán levél megy.

FÖT. K., Braddock. Bocsánat a késedelemért. Bokros teendők miatt eddig még nem írhatunk. De ön is tartozik egy válaszzal.

FLEISCHER JÓZSEF, Phila. Ha egy városról azt mondják, hogy tizezer lakosa van, ez annyit jelent, hogy az a város tizezer lelket számlál. Még az újszülött gyermekeket is beleszámítják a lakosság számába.

Minden kis hirdetés TIZ szögig — 25 cent. — Minden további szög 2 cent. Kisebbségek előre fizetendők.

KIS HIRDETÉSEK

KISHIRDETÉSEKET elfogad a „Bevándorló” minden ügynöke és a kiadóhivatal: 327 East 13 street, New York.

EGYHÁZI ÉRTESÍTÉS. A new yorki 14-ik utca és 2-ik Avenue sarkán levő ref. egyház lelkésze HARSÁNYI LASZLÓ.

Augusztus hó 23-án délelőtt 11 órakor új kenyér alkalmából uracsoraszta. Lelkésziak: 210—2-ik Avenue.

MAGYAR EV. REFORMÁTUS P. EGYHÁZ New Brunswick, N. J. Templom: Easton Avenue és Hamilton Street sarkán. Isteniszteletek sorrendje: Vasárnap délelőtt 10 órakor és este 1/2 órakor. Lelkés: Tiszt. HAMBORSZKY N. B. PAL, magyar ev. ref. p. lelkész. 15 Prospect Street. Telephone: 418—J.

NEW YORK MAGYARJAIHOZ!

A szabocsmegyei kisvárdai születésű dr. Freedman E. D. orvos tudor, aki 130 East 82-ik utca alatt rendel, július 28-án európai körutra indul. Tanulmányainak kibővítésére meglátogatta a budapesti, bécsi, boroszlói, lipcei, müncheni, berlini és párizsi egyetemeket, hogy azután a tudomány legújabb vívmányaiat megismerkedve, felvegye ismét New York magyarjai közt az orvosi gyakorlatot. Két évig fog Európában tanulmányozni s elutazása alkalmából ezúton mond magyar betegjeinek és ismerőseinek istenhozzádot.

GÉPIRÓNÓ, fiatal magyar hölgy, aki tökéletesen bírja a magyar, angol és német nyelvet, angol nyelven a gyorsírászatot is ért, New Yorkban alkalmazást keres. Szives ajánlatok ekképp czimzendők: R. G. care of Bevándorló, 327 East 13 str., New York.

KITŰNŐ KERESÉT.

A drótnélküli telefonálás terjesztésére alakult részvénytársaság jókínzésű, intelligens magyar ügynököket keres részvények eladására előnyös feltételek mellett. Jelentkezhetni személyesen, vagy levélben ezen cím alatt: The Ellsworth Co., 43—49 Exchange Place, New York. A levelek magyar nyelven irandók.

MAGYAR JOGÜGYI IRODA, hol mindenféle hazai peres ügyeket, jogi, katonai, telekkönyvi, adás-vétel szerződések, kötelezvények, meghatalmazások stb. olcsón és gyorsan lebonyolítottak. Közjegyzői és konzultációs tevékenység azonnali ellátászat nyerne. Akinek bármily peres ügye van, forduljon azonnal bizalommal hozzám. Tanácsot ingyen adok. Czím: J. R. SZEGEDY, 16 Monroe street, PASSAIC, N. J.

KÉPVISELŐINK.

A „Bevándorló”-t a következő urak képviselik a következő helyeken olyképp, hogy előfizetést díjakat felvehetnek és nevükben nyugtázhatnak:

- SAMU GYÖRGY ur.....South Sharon. MANAJLOVIC MIKLÓS ur Philadelphia, Pa. Mészáros-TESTVÉREK.....Allentown, Pa. PEARL LAJOS ur.....Nazareth, Pa. BERTHA MIKLÓS ur.....Wharton, Pa. GALAMBOS JÁNOS ur.....Gary, Ind. BAY JÁNOS ur.....Wallingford, Conn. SZABÓ IMRE ur.....Dayton, O. BUKUROV DUSÁN ur.....Rankin, Pa. DEMENY DEZSÓ ur.....Duquesne, Pa. ORTÓ JÁNOS ur.....Winburne, Pa. BALOGH ISTVÁN ur.....Torrington, Conn. POTMESIL ISTVÁN ur.....South Bethlehem, Pa. TORHÁN JÁNOS ur.....Yonkers, N. J.

UTAZÓ ÜGYNÖKÖK: DZUBAY EMIL és LENGYEL SÁNDOR urak.

JÓJJÖN DOLNICS KÁROLY

MAGYAR BANK-ÉS SZALONJÁBA, aki a legjobb, legünömabb és legolcsóbb italokat akarja kicsinyben és nagyban; aki olcsón és biztosan akar az ő házába utazni; aki pénzt gyorsan és biztosan akarja hazaküldeni; aki pénzt biztosan és jóállás mellett akarja elhelyezni; aki jól akar ékezni és jó szobát kapni.

Aetnaville-Martinsferry, O. 38 W. Bell Phone.

THE STAR BOOK BINDING CO., Aislvárosi üzlet: 153 East 4 street NEW YORK.

Elváltat minden o szakmába vágó munkát. — JUTANYOS ÁRAK. —

HAZAI PERES ÜGYEKET, valamint fordításokat, okiratok megszerzését és megszerkesztését, hitelesítések és katonai ügyeket gyorsan és pontosan elvégez Makray Aladár, 327 E. 13 street, New York City.

KITŰNŐ ALKALOM.

Egy házaspárnak, a férfinak felszolgálni kell, amiért külön 20 dolláros havi fizetést huz, az asszony főz, kitűnő alkalom nyílik a jólétre, ha egy magyar klubban a felügyelet átvenni hajlandó. A ház áll 16 szobából, ezekből 11 be van burorozva. A havi házbér 77 dollár 50 cent. Nyolczszáz dollárért azonnal átvehető a jelenlegi kezelőtől, aki bérben használta eddig is. Bővebbet a Bevándorló kiadóhivatalában, 327 East, 13 str., New York.

628,000.00 ÁLLAMI BÉTESÍTÉS Joseph Major Myers pénzügyi irodai Pótolat: PHILIPSBURG, N. J. Fióktelek: ALPHEA, N. J. Az összes hátrévalók törvényes hátrévalók. Pénzügyi és pénzügyi ügyek. A legbiztosabb és legolcsóbb mód a pénzügyi ügyek elvégzésére. A legbiztosabb és legolcsóbb mód a pénzügyi ügyek elvégzésére. A legbiztosabb és legolcsóbb mód a pénzügyi ügyek elvégzésére.

OLCSÓ LAKÁSOK.

Két, három- és négy szobás lakások, minden modern berendezéssel kiadók. Hideg, meleg víz, gőzfűtés, fürdő. Tudakozódhatni az irodában: 415 East 64 St., New York. [aug. 30.]

KOMOLY SZANDEKKAL

20 és 30 esztendő közötti leány- vagy özvegy-igye ismeretséget Hajt könti egy javakorbéli, jól kereső magyar iparos. Levelek „Komoly szándék” jelleg alatt a „Bevándorló” kiadóhivatalába, 327 East 13 street, New York City czimzendők.

The Friedman Print 215 BOWERY — NEW YORK. Elvállalja alapszabályok s mindennemű nyomtatványok elkészítését. — Kiválóan felszerelt magyar nyomda. — Elvi: Címre kiállítás olcsó árak mellett.

RANKINI I. M. MÜK. ÉS ÖNK. KÖR.

— Alakult 1907. január hó 8-án. — Gyűléseit tartja minden hó első vasárnapján. Elnök: Horváth János. Jegyző: Horváth Lajos. Pénztárnok: Bukurov Dusan. Pénzügyi titkár: Burik András. Rendező: Sztrányai Rezső.

KERESEM

ARDO MARIAT, aki bodrogzardahelyi (Zemplénmegye) illetőségű. Szives értesítést e czimre kérek: Lévy Ferenc, 108 Colony st., Wallingford Conn.

KERESEM

ANTAL BÁLINT apómat, aki legutóbb New Yorkban lakott. Kérem honfitársaimat, akik hollétéről tudnak, értesítsék őt is, engem is. Czímem: Danyó János, C. o. Louis White, 440 W. 12 St., New York City.

HUNFALVY HUGÓ Hites ügyvéd és jogtanácsos, — közjegyzői hivatal. — Iroda a főpostával szemben. 231 BROADWAY New York City.

Magyar fogorvos Foghúzás fájdalom nélkül. Biztos és jó kezelés. DR. FRANK KERN 233 EAST, 10 UTCZA, NEW YORK. — Az első és második Avc. közt. — RENDEL: Reggel 10-től esti 8-ig. VASARNAP: Reggel 10-től délután 1-ig.

NÉMETH DEZSÓ OKLEVELES AMERIKAI MAGYAR ÜGYVÉD. Peres és perenkívüti ügyek. Közjegyzői okmányok. TUBIZIOTITÁS. — REAL ESTATE. 136 CHAPIN ST. (a Jefferson street sarkán) SOUTH BEND, IND.

KERESEM VÖRÖS GUSZTAV unokatestvéremet, aki legutóbb Pittsburgban lakott. Kérem honfitársaimat, akik netalán tudnának felőle, értesítsenek a következő czimre: Lakos Mária, C. o. „A Bevándorló”, 327 E. 13 street, New York City.

KERESTETIK

egy gépirónó, ki a magyar és a tót nyelvet bírja. Személyesen, vagy levélbelleg jelentkezék Perény Bélánál, 335 E. 14 st., New York City.

MAGYAR PÍNCZER

„Jobb”-ot keres. Czím: Jos. Reich, 438 West 124 street, New York City.

KERESEM

TEGLAS ZSUZSANNA székeludvarhelyi biharfalvi nővéremet, aki hat hónap előtt jött ki az ó-hazából, McKeesporton is volt és már négy hónapja, hogy elúnt. Tudomásom szerint most New Yorkban van. Kérem azokat, akik tudnak felőle, értesítsenek. Czímem: TEGLAS JULIA, KA, 107 Grant street, PITTSBURG, Pa.

FONTOS CSALÁDI ÜGYBEN

kerestetik a kiskőrösi születésű GLÜCK IGNÁCZ, aki hosszabb ideig tartózkodott New Yorkban, majd a st. louis-i kiállítás alkalmazzottja volt, később Milwaukeeban tartózkodott, most pedig ismeretlen tartózkodású. A kik a már előrehaladottabb koru urnak hollétéről tudnak, sziveskedjenek bennünket azonnal értesíteni. Czím: BEVANDORLÓ, 327 East 13 st., NEW YORK.

MAGYAR JOGVÉDŐ EGYESÜLET

betegségügyi osztály. (HUNGARIAN PROTECTIVE SOCIETY) Pittsburg, Pa. — Alapított 1905-ben. — Igazgatóság gyűléseit tartja minden hónapban saját helyiségében: 433 Fourth Ave., Pittsburg, Pa.

Elnök: Öhegyi János, t. elnök Király E. József, alelnök Henyei Béla, pénztárnok Barna György, b. s. osztály pénztárnoka Horváth János, titkár Pogány Béla, p. ü. titkár Szabó Miklós, főügyészek J. A. Metz és W. Clyde Grubb, magyar ügyész és közjegyző Dobó István, orvos dr. Király L. Béla, ellenőrök Kovács Rudolf, Stagner János. Igazgatók Pittsburgban Osztrulucky Mihály, Horváth János, Magyar András. Wallingfordban Pogány Ferenc. Connelville és vidékén Kránitz Kálmán, Flemingpark és Pittokban Kuruc Vendel. Bruceton és vidékén Kánya Gábor. McKeesportban Soltes János, Ribleyben Mitro János. Preston, Burdinen és vidékén Géci Imre. Pricedalen Krajinjak András. Coal Bluff-Shire Oakeson Herspold István. Whittsetten Zohon Zsigmond. Coal-Center és vidékén Katona Menyhért. Wickhavenben Szabados István. W. Lelcsingben Elek András. Uniontownban Matulay Zoltán. Lyndora Dobó László. Expediten Szunyogh Ferenc. Vintondalen Olesányi Lajos. Blackburnon Sári Antal. Adelaiden Mihók György. Lelcsingben 3 Víz János. Star Junctionban Köles István.

AMERIKAI MAGYAR SZÖVETSÉG. Alakult 1888. február 27. Cleveland, O. A Szövetség célja: az Amerikában élő magyarok testületi összehozása, anyagi és erkölcsi érdekeinek védelme. Osztályok alakulhatnak Amerika minden magyarlakta helyén. Aki a Szövetség tagjává akar lenni, írjon alapszabályokért a titkári hivatalhoz 305 CENTURY BUILDING, Cleveland, O.

13 ére fennálló banküzlet PEARL JOZSEF, bankháza FÜZLET: 319 East 3rd Street. FIOKOLLET: 801 E. 3rd St., Oak cor. SOUTH BETHLEHEM, PA.

Az összes hátrévalók törvényes képviselője. Pénzküldeményeket a világon minden részbe legolcsóbban és legbiztosabban küld. Bármily peres ügyet, úgy óhazai, mint itteni dolgokat ellint. Közjegyzői okiratokat törvényesen hitelesít. Utalgaizásokat ingyen an.